

The stories in Greek language:

The Green card- P. Markaris

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΤΡΙΦΟΓΥΡΙΖΕ το κοντόχοντρο μπούστο του, με τα χέρια του ανοιχτά, σαν φτερά ανεμόπτερου που πελαγοδρομούν ακυβέρνητα. Η κίνηση στο πεζοδρόμιο της Γ' Σεπτεμβρίου ήταν αραιή, κι έτσι η μάνα του δε χρειαζόταν να σηκώνει τα ψώνια με το ένα χέρι για να τον κρατάει με το άλλο. Τον άφηνε να κινείται στη μέσα πλευρά του πεζοδρομίου υπό καθεστώς μερικής αυτονομίας.

Ο μικρός είδε το τενεκεδάκι στα δέκα βήματα περίπου επί της πλατείας Βικτωρίας. Ως τότε είχε κλοτσήσει ένα πατημένο κουτάκι σπράιτ, μια σκισμένη χαρτοσακούλα, ένα σάπιο λεμόνι και ένα άδειο χαρτοκιβώτιο Αμίτα, που το είχε στείλει με ηδονή τρία καταστήματα πιο πέρα. Το τενεκεδάκι δεν το είχε στη συλλογή του. Έριξε ένα γρήγορο

< 211 >

βλέμμα στον τύπο που καθόταν οκλαδόν, πίσω από το τενεκεδάκι, με το κεφάλι γεμμένο στο πλάι και τα μάτια κλειστά. Φορούσε φθαρμένο τζιν και καρό πουκάμισο. Στο λαιμό του είχε κρεμασμένη μια ταμπέλα από χαρτόνι.

Ο μικρός συνέχισε να περπατάει αμέριμνος. Το μακρύ του είχε ανασηκωθεί από τις απότομες κινήσεις και άφηνε να φανεί ένα υπερτροφικό στομάχι σε μικρογραφία. Στο ένα βήμα το βλέμμα του υψώθηκε στον πύργο του ΟΤΕ, ενώ το πόδι του άγγιξε, σχεδόν τυχαία, το τενεκεδάκι. Το χτύπημα ήταν απαλό αλλά περίτεχνο, με εξωτερικό φάλτσο, απ' αυτά που ξεγέλανε και τον πιο έμπειρο τερματοφύλακα. Το τενεκεδάκι στριφογύρισε δυο φορές, αναποδογύρισε, και τα κέρματα χύθηκαν στο πεζοδρόμιο. Ο μικρός δε γύρισε να δει το αποτέλεσμα της κλοτσιάς του, αλλά έτρεξε προς τη μητέρα του, όπως ο παίκτης που τρέχει μετά το γκολ στη σέντρα. Έτσι έχασε την ευκαιρία να διαβάσει την ταμπέλα που κρεμόταν από το λαιμό του τύπου με μια ασημιά κορδέ-

< 212 >

ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΡΤΑ

λα. απ' αυτές που τυλίγουν ανθοδέσμες ή γλυκά: «Είμαι Σερβοβόσνιος και πεινάω».

Ο ΚΟΡΦΙΟΣ ΠΙΧΟΣ από το τενεκεδάκι ξύπνησε τον Σερβοβόσνιο. Δεν είχε προσέξει το χτύπημα του μικρού και αναρωτήθηκε πώς είχε αναποδογύρισει το τενεκεδάκι. Το σήκωσε και άρχισε να μαζεύει τα κέρματα. Δεν είχαν φύγει μακριά, μόνο ένα είχε γίνει τροχός και κυλούσε προς την Γ' Σεπτεμβρίου, ώσπου το σταμάτησε ένα γυναικείο πόδι με πέδιλο. Η γυναίκα που σήκωσε το κέρμα άγγιζε τα εβδομήντα, ένα μουσειακό κομμάτι από την εποχή που η πλατεία Βικτωρίας ήταν το καμάρι των αθηναίων μεσοαστών. Έριξε ένα οργισμένο βλέμμα στη γυναίκα που συνέχιζε το δρόμο της, αδιάφορη για το κατόρθωμα του γιου της.

«Μα επιτέλους, κυρία μου, μάθετε στον κανακάρη σας να ζητάει συγγνώμη!» είπε αρκετά δυνατά για ν' ακουστεί γύρω, όχι όμως και τόσο δυνατά για να τ' ακούσει η μητέρα του κανακάρη.

< 213 >

Πλησίασε το τενεκεδάκι και, καθώς έριχνε μέσα το κέρμα, το βλέμμα της έπεσε στην ταμπέλα: «Είμαι Σερβοβόσνιος και πεινάω».

«Κι εσείς, βρε παιδάκι μου, όλοι εδώ μαζευτήκατε» είπε πάλι τόσο δυνατά, ώστε να τ' ακούσει ο Σερβοβόσνιος, όχι όμως και οι διερχόμενοι. «Σέρβοι, Βόσνιοι, Σερβοβόσνιοι, Σκοπιανοί, Αλβανοί... Ζητιάνοι και εμψύλιοι ήταν πάντα η μοίρα μας».

Ο Σερβοβόσνιος είδε με ανακούφιση τη γυναίκα να απομακρύνεται. Δεν ήθελε να τον προσέχουν. Η πείρα του είχε μάθει πως ένας καλός ζητιάνος πρέπει να είναι ενσωματωμένος στο περιβάλλον, όπως τα δέντρα και τα παγκάκια. Μάζεψε τα πόδια του, ακούμπησε το σαγόνι στα γόνατά του και έκλεισε πάλι τα μάτια. Δεν ήθελε να φαίνεται υγιής. Μα ούτε και άρρωστος ήθελε να δείχνει, φορέας μικροβίων σε δημόσιο χώρο. Γι' αυτό μαζευόταν και έκλεινε τα μάτια: όχι υγιής αλλά ούτε και άρρωστος. Απλώς καταπονημένος και συνεπώς ανίκανος για εργασία. Το εσωτερικό του ρολόι του έλεγε τότε ν' ανοίγει τα μάτια μια

χαραμάδα και να εποπτεύει το χώρο. Το σύστημα αυτό το ονόμαζε περιπολία και το επαυαλάμβανε κάθε τόσο.

Σε μια απ' αυτές τις «περιπολίες» τούς είδε. Στέκονταν μπροστά στο «Flocafé» έτοιμοι να διασχίσουν το δρομάκι και να μπουν στην πλατεία. Δυο συμπαθητικοί μαξιμπέμπηδες, με χοντρά μπράτσα και φαρδιούς ώμους, που γελούσαν παίζοντας σφαλιάρες.

«Προχτές ήταν ένας, σήμερα διπλασιάστηκαν» σκέφτηκε και τους είδε μέσα από τα μισάνοιχτα μάτια του να τον πλησιάζουν, πάντα γελαστοί και χαρούμενοι.

Έσυρε το ταγάρι κάτω από τα γόνατά του και πέταξε μέσα το τενεκεδάκι με τα κέρματα. Οι άλλοι δυο είδαν την κίνησή του και σταμάτησαν τ' αστεία. Άνοιξαν την ψαλίδα μεταξύ τους, για να του φράξουν το δρόμο, ο ένας προς την Γ' Σεπτεμβρίου και ο άλλος προς την Αριστοτέλους. Ο Σερβοβόσνιος άρχισε να οπισθοχωρεί με σκοπό να το σκάσει από την Ελπίδος.

Τον πρόλαβαν στη γωνία. Ο ένας τον αγκά-

λιασε από τους ώμους και άρχισε να του μιλάει φιλικά στα σέρβικά: «Πότε θα βάλεις μυαλό; Σου είπα να μην έρχεσαι εδώ. Αυτή είναι θέση για παιδιά. Αφήνει πολλά λεφτά. Τώρα μ' ανάγκασες να φέρω και τον φίλο μου».

Τον έσφιζε ακόμα πιο πολύ, για να κρατιέται όρθιος όσο ο φίλος του τον χτυπούσε βουβά, μεθοδικά, ανέκφραστα. Είχε μαζευτεί κόσμος: θαμώνες της πλατείας, πελάτες και γκαρσόνια από τα γύρω φαγάδικα, περαστικοί. Παρακολουθούσαν αμέτοχοι, σαν να ήταν ζήτημα αρχής να μη χάνεις το δωρεάν θέαμα. Μόνο ένας πιτσιρικάς, που ο μπαμπάς του τον κρατούσε στην αγκαλιά του, έριχνε μπουνιές στον αέρα μιμούμενος τις κινήσεις του μπράβου.

Άφησε τον Σερβοβόσνιο να σωριαστεί χάμω. Έσκυψε μόνο και πήρε το ταγάρι του. «Αυτό το παίρνω για πρόστιμο» του είπε με το ίδιο πάντα φιλικό ύφος.

Το πλήθος άνοιξε για να περάσουν. Ο κουβεντιαστός έκανε μια στάση μπροστά στον πιτσιρικά για να παίξει μαζί του έναν εικονι-

κό αγώνα μποξ. Μετά προχώρησαν προς την Αριστοτέλους συνεχίζοντας το παιχνίδι με τα αστεία και τις σφαλιάρες.

Όταν έφυγαν, ο Σερβοβόσνιος έκανε μια προσπάθεια να σταθεί όρθιος. Δεν ήθελε ν' αφήσει περιθώρια σε κάποιον εκ των υστέρων φιλόανθρωπο για αστυνομίες και ασθενοφόρα. Η ανησυχία του αποδείχτηκε άσκοπη, γιατί το πλήθος είχε αρχίσει ήδη να σκορπάει. Σκούπισε το πρόσωπό του μ' ένα κουρέλι και είδε ότι είχε κοκκινίσει. Το ψηλάφησε για να δει πού είχε ματώσει και άρχισε να πιέζει τις πληγές με το κουρέλι για να σταματήσει το αίμα.

Κρατήθηκε από έναν τοίχο, ώσπου να συντονίσει τα βήματά του, και άρχισε να κατηφορίζει προς τη Φυλής. Σταμάτησε μπροστά σ' ένα σκυλάδικο. Τα κλειδιά τα κρατούσε ο διπλανός ψιλικατζής, για να τα δίνει στην καθαρίστρια ή ν' ανοίγει σε κανένα φορτηγό που προμήθευε ποτά μπόμπες. Είχε κανονίσει να του δίνει κάτι και ν' αλλάζει ρούχα πριν πιάσει μεροκάματο.

«Τι χάλια είναι αυτά;» Ο ψυλικατζής τον κοιτούσε με βλέμμα γεμάτο τρόμο και ηθονή.
«Κλειντιά» είπε κοφτά ο Σερβοβόσνιος.

Δεν είχε όρεξη για κουβέντες. Ήθελε μόνο να πλύνει το πρόσωπό του, ν' αλλάξει και να φύγει.

«Πάρε τα κουρέλια σου και φύγει!» είπε ο ψυλικατζής με ύφος που δε σήκωνε κουβέντα. «Είπα να κάνω ψυχικό, αλλά εσύ θα μου διαλύσεις το μαγαζί».

Έμεινε στην τουαλέτα όσο του πήρε για να καθαρίσει το πρόσωπό του από τα αίματα. Τύλιγε τα καθαρά ρούχα του ρολό, όταν είδε τον ψυλικατζή να στέκεται μπροστά στην πόρτα με απλωμένη την παλάμη.

«Τα λεφτά μου» του είπε. «Εσύ θα γίνεις λούσης κι άντε να σε βρω μετά».

«Ντεν έκει λεφτά... Τα πήραν...»

«Σε ποιον τα πουλάς αυτά, ρε αληταρά; Εμένα βρήκες να κοροιδέφεις;»

Πήγε να τον βουτήξει από το πουκάμισο, αλλά είδε τα αίματα και σιχάθηκε.

Ο Σερβοβόσνιος του 'δειξε το πρόσωπό του.

«Ντεν βλέπεις;»

«Επειδή έφραγες ξύλο, πρέπει να μου φας τα λεφτά, έτσι πάει; Θα σε φτιάξω εγώ!»

Είδε τον ψυλικατζή να γλιστράει από την πόρτα σαν αστραπή και να τη βροντάει στα μούτρα του. Την ίδια στιγμή άκουσε το κλειδί να γυρίζει στην κλειδαριά.

«Θα μείνεις εκεί μέσα ώσπου να φέρω την αστυνομία να σε παραλάβει!» του φώναξε απέξω.

Τον έπιασε πανικός. Άρχισε να βαράει την πόρτα.

«Καλά, καλά, ντώσω λεφτά σου».

Ευχαρίστησε τον Θεό για την πρόνοιά του να μη βάζει όλη την είσπραξή του στο ταγάρι, αλλά να τη μοιράζει και στις τσέπες του. Βέβαια, έτσι θα του 'φευγε όλη η είσπραξη της μέρας, αλλά το μόνο που δεν ήθελε στα χάλια του ήταν να πέσει στα χέρια της αστυνομίας.

Η πόρτα ξεκλείδωσε και το χέρι του ψυλικατζή άρπαξε τα τρία χιλιάρικα.

«Εδώ πληρώνουμε τα χρέη μας!» του φώ-

ναζε. «Όχι σαν εσάς που μας πίνετε το αίμα μέσω Βρυξελλών με δανεικά κι αγύριστα. Ήρθατε και μας κάνατε σαν τα μούτρα σας».

Τον προσπέρασε και βγήκε χωρίς να πει λέξη.

«ΒΑΣΙΛΗ, γιατί το κάνεις αυτό;» του έλεγε η Μιλένα στα σέρβικα. «Γιατί παρασταίνεις τον Σερβοβόσνιο, αφού είσαι Έλληνας;»

Δεν της απάντησε. Είχε σκεπάσει το πρόσωπό του με μια πετσέτα μουλιασμένη σε παγωμένο νερό. Ένωθε εξαντλημένος και βαριόταν να λέει κάθε φορά τα ίδια από την αρχή.

«Καλά, εγώ ήμουν δασκάλα γαλλικών στο Σαράγεβο και τώρα καθαρίζω τη ρεσεψιόν και τις τουαλέτες του ξενοδοχείου Λα Μιράζ. Είναι λογικό. Εσένα όμως δε σε καταλαβαίνω. Στη Βοσνία ήσουν Έλληνας και στην Ελλάδα έγινες Βόσνιος».

Πήγε να βρέξει την πετσέτα που είχε ξεσταθεί. Ήταν μια αφορμή για να μην απαντήσει. Η κουβέντα δεν έβγαζε πουθενά. Αλλιώς τα είχαν κανονίσει, αλλιώς τους ήρθαν, αυτό

ήταν όλο. Μετά από δυο αποτυχημένες προσπάθειες στις Πανελλαδικές, βρέθηκε να σπουδάζει χημικός μηχανικός στο Σαράγεβο. Εκεί γνώρισε τη Μιλένα. Ήταν λίγο μεγαλύτερή του και είχε τελειώσει τη γαλλική φιλολογία. Η μάνα του Βασίλη είχε πεθάνει όταν αυτός σπούδαζε στο Σαράγεβο. Άλλους συγγενείς δεν είχε. Έτσι ενσωματώθηκε στην οικογένεια της Μιλένας. Από τον τρίτο μήνα της γνωριμίας τους άρχισαν να ζουν μαζί. Ο Βασίλης, η Μιλένα και η οικογένεια του αδερφού της που ήταν σιδεράς. Με τον εμφύλιο, το πανεπιστήμιο έκλεισε, γαλλικά δε μάθαινε πια κανείς, και δεν έχιζαν καινούργια σπίτια, γκρεμίζαν τα παλιά. Ο Βασίλης ήταν η μόνη σανίδα σωτηρίας τους. Τα μάζεψαν ομαδικώς και ήρθαν στην Ελλάδα.

Εδώ όμως οι όροι αντιστράφηκαν. Ήταν στον τόπο του και όλοι περίμεναν απ' αυτόν. Άρχισε να ψάχνει για δουλειά κοντά σ' αυτό που σπούδαζε — σε κανένα εργαστήριο ή σε βιομηχανία. Κάθε φορά που του έκλειναν μια πόρτα, κατέβαινε κι ένα σκαλί. Όταν συνειδη-

τοποίησε ότι περνούσε μόνο για ανειδίκευτος, τον έπιασε πανικός κι άρχισε να τα κατρακυλάει τρία-τρία. Στο τέλος πήγε να πιάσει δουλειά σε οικοδομή, αλλά ούτε εκεί τον ήθελαν. Οι ξένοι που έπαιρναν ήταν πιο γεροδεμένοι και δούλευαν με μισό μεροκάματο και χωρίς υπερωρίες. Αυτός ήταν λεπτοκαμωμένος και Έλληνας, μπορούσε να τους ρίξει καμιά καταγγελία στο ΙΚΑ και να τραβιούνται.

Τη ζητιανιά την ανακάλυψε τυχαία, στην πλάκα. Τη μέρα που του έκλεισαν και την τελευταία πόρτα, άρπαξε πάνω στην οργή του ένα χαρτόνι και έγραψε: «Είμαι Σερβοβόσνιος και πεινάω». Μετά το κρέμασε με σπάγγο στο λαιμό του και κάθισε χάρμω. Ήθελε να δείξει στους Έλληνες πώς ένα πατριωτάκι τους καταντάει Σερβοβόσνιος στον τόπο του. Θεωρούσε πως έτσι ντρόπιζε αυτούς και τιμούσε τον εαυτό του. Έστυβε το μυαλό του να βρει μια λύση για δουλειά, όταν άκουσε το κουδούνισμα ανάμεσα στα πόδια του. Έσκυψε και είδε το κατοστάρικο. Κοίταξε γύρω μήπως τον έβλεπε κανείς και το έχωσε στην τσέ-

πη του. Σε λίγο έπεσε και δεύτερο, χάρτινο κατοστάρικο αυτή τη φορά. Και ξαφνικά έκανε μια πολύ απλή διαπίστωση: αν ήσουν Έλληνας και ζητιάνευες, ήσουν πρεζόνι. Αν ήσουν Βαλκάνιος και ζητιάνευες, ήσουν ένα κατώτερο ον, που επιβεβαίωνε τη γενναιοδωρία του μέσου Έλληνα κοψιδοφάγου. Έτσι, τυχαία, ανακάλυψε το μόνο επάγγελμα που μπορούσε να κάνει: σερβοβόσνιος επαίτης.

«Καλά, αφού κάνεις τον Σερβοβόσνιο, γιατί δεν πας τουλάχιστον σε οικοδομή; Αν θέλεις, μπορώ να μιλήσω» του είχε πει ο αδερφός της Μιλένας, που ήταν τεχνίτης και είχε βολευτεί πρώτος.

Μα ο Βασίλης δεν ήθελε. Ακόμα και χαρτιά να μην του ζητούσαν, μπορούσε κάποια στιγμή να του ξεφύγει κανένα ελληνικό πάνω στη δουλειά και να βρει τον μπελά του. Βέβαια, και στη ζητιανιά έπρεπε να δαγκώνει τη γλώσσα του, αλλά λιγότερο. Και στο κάτω κάτω, δεν ήθελε να τον εκμεταλλεύονται σαν Σερβοβόσνιο οι εργολάβοι συμπατριώτες του.

Καθώς τα σκεφτόταν όλα αυτά, έφαχνε στο μυαλό του να βρει ένα καινούργιο στέκι. Στην πλατεία Βικτωρίας δεν μπορούσε να γυρίσει, θα πάθαινε πολύ χειρότερα. Ξαφνικά θυμήθηκε εκείνη την ψησταριά στην κάτω πλευρά της Λένορμαν, που έβγαζε τραπεζάκια σ' ένα παρκάκι και ήταν ανοιχτή μεσημέρι βράδυ. Πέταξε την πετσέτα και ετοιμάστηκε να ξεκινήσει για αναγνώριση εδάφους.

«Μου φαίνεται πως βρήκα ένα σπουδαίο στέκι» είπε στα σέρβικα στη Μιλένα.

Δεν του απάντησε. Τον κοίταζε μια στιγμή βουβή, για να μη βάλει τα κλάματα. Μετά τον αγκάλιασε και σφίχτηκε πάνω του.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕ στο σημείο όπου η ψησταριά έκανε γωνία με το δρόμο. Απέναντί του απλωνόταν το παρκάκι με τους πάγκους και τα παρτέρια. Τα τραπεζάκια του μαγαζιού ήταν απλωμένα ανάμεσά τους σκεπασμένα με χαρτοπετσέτες γίγαντες περασμένες σε λάστιχο για να μην τις παίρνει ο αέρας.

Το μεσημέρι οι πελάτες ήταν λίγοι και κα-

νείς δεν του 'δωσε σημασία. Με τους πρώτους βραδινούς πελάτες άρχισε όμως και η γκρίνια. Τον πλησίασε ένα γκαρσόνι, που με λόγια και νοήματα προσπαθούσε να του εξηγήσει πως τώρα είχαν δουλειά και δεν τον ήθελαν στα πόδια τους. Τα μάζεψε χωρίς δεύτερη κουβέντα και πήγε στην άλλη πλευρά. Εγκαταστάθηκε στον τοίχο της πολυκατοικίας που ήταν κολλημένη στην ψησταριά. Έτσι έκανε τη γωνία, αλλά γλίτωνε τις φασαρίες.

Η ψησταριά λεγόταν «Τα μπιφτέκια του Κοραχάη», και όταν είδε έναν τύπο με το πουνάμισο ξεκούμπωτο και μούσκεμα στον ιδρώτα να τον πλησιάζει, κατ'άλλαζε πως ήταν ο Κοραχάης.

«Σου είπαμε να φύγεις, όχι ν' αλλάξεις θέση!» του είχε πει κοφτά. «Δε σε θέλω μπροστά στο μαγαζί».

«Εντώ όκι μαγαζί σου».

«Εδώ είναι η πολυκατοικία μου. Με προσέχεις; Δε μιλάω για διαμέρισμα, για πολυκατοικία μιλάω. Και οι τέσσερις όροφοι. Μάζωχ' τα και φύγε».

Δεν ξέρει αν υποχώρησε από φόβο ή επειδή το άρωμα τσίγκας και ιδρώτα του Κοραχά ήταν ανυπόφορο. Όπως και να 'ναι, τον είχε πιάσει το πείσμα του. Μόλις ο Κοραχάς του γύρισε την πλάτη, κατευθύνθηκε προς το παρκάκι. Διάλεξε έναν πάγκο και έκατσε στα πόδια του. Απέναντί του απλώνονταν τα τραπεζάκια της ψησταριάς με την πελατεία στο φόρτε του φαγητού. Ένιωθε το στομάχι του να γουργουρίζει. Το σύνδρομο του Σαράγεβο σκέφτηκε. Πεινάς δεν πεινάς, μόλις δεις φαγητό, το στομάχι σου αρχίζει να γουργουρίζει.

«Γιάννη, δώσ' του αυτουνού κάτι, να πάει στην ευχή. Δε θέλω να με κοιτάνε πεινασμένοι την ώρα που τρώω».

«Από το πρωί τον διώχνουμε, αλλά δε φεύγει».

«Κι εσένα πάλι, τι σε νοιάζει;» είπε ο πελάτης στη γυναίκα του.

«Τι θα πει τι με νοιάζει; Τους φορτωθήκαμε που τους φορτωθήκαμε, τουλάχιστον να μη μας ενοχλούν την ώρα που τρώμε».

Ο Βασίλης είδε από μακριά το γκαρσόνι να ξανάρχεται μαζί με τον Κοραχά, αλλά δεν κουνήθηκε από τη θέση του.

«Δε σου είπα να φύγεις αποδώ, κοπρίτη;»
«Εντώ πάрко, εντώ όκι μαγκαζί».

«Τώρα θα σου πω εγώ!» Κι άρχισε να τον τραβολογεί για να σηκωθεί.

Ξαφνικά τον κυρίευσε η ίδια οργή, όπως και τη μέρα που είχε δηλώσει Σερβοβόσνιος. Κλότσησε με λύσσα το γκαρσόνι, που παραπάτησε κι έπεσε πάνω στο τραπέζι του ζευγαριού. Η πιατέλα με τα κοφίδια γλίστρησε και κύλησε στην αγκαλιά της γυναίκας, που την έπιασε υστερία. Το χάρηκε, γιατί ήταν αυτή που τους είχε ξεσηκώσει εναντίον του.

Ο Κοραχάς με το γκαρσόνι και τον άντρα της παθούσης κατάφεραν τελικά να τον αικηντοποιήσουν, ώσπου να έρθει το περιπολικό.

«ΝΑ ΤΟΥΣ ΣΤΕΙΑΕΤΕ όλους πίσω, να ησυχάσουμε!»

Η γυναίκα διατηρούσε αμείωτη την κεκτημένη υστερία της. Είχαν κλείσει τον Βασίλη

μέσα σ' ένα μισοφέγγαρο, που οι δυο κορυφές του ήταν η γυναίκα με τον άντρα της, ενώ ο Κοραχάς με το γκαρσόνι του και έναν αστυφύλακα κάλυπταν την κοιλιά του.

«Δεν μπορώ να τον στείλω πίσω», απάντησε κουρασμένα ο αξιωματικός υπηρεσίας. «Έρχεται από χώρα με εμφύλιο και έχει καθεστώς πολιτικού πρόσφυγα». Γύρισε στον Βασίλη. «Δώσ' μου τα χαρτιά σου».

«Ντεν έκει χαρτιά. Εγκό πολιτικό πρόσφυγα, έρτει κρυφά».

Μιλούσε όπως όλοι οι λαθρομετανάστες σε τέτοιες περιπτώσεις, χωρίς να κοιτάζει το όργανο της τάξης στα μάτια.

«Ορίστε, ο κάθε λεχρίτης μπορεί να σου σπάει το μαγαζί και μετά να το παίζει πολιτικός πρόσφυγας!» είπε έξαλλος ο Κοραχάς.

«Πού τον έπιασες;» ρώτησε ο αξιωματικός υπηρεσίας τον αστυφύλακα.

«Στο πάрко, κύριε αρχιφύλακα».

«Έχεις άδεια για τα τραπέζια στο πάрко;»

Ο Κοραχάς τον κάρφωσε με το βλέμμα, για να του υπογραμμίσει τα προφανή, ότι κά-

ποιον λάδωνε, αλλά ο αρχιφύλακας δεν εντυπωσιάστηκε.

«Έχεις άδεια;» επέμεινε.

«Και επειδή δεν έχω, πρέπει να σπάει τα τραπέζια και να μου διώχνει τους πελάτες;»

«Να του κάνεις μήνυση».

«Και να τραβιέμαι τρία χρόνια στα δικαστήρια».

«Αυτός είναι δικός σου λογαριασμός».

Αφού δε βρήκε πουθενά στήριγμα, ο Κοραχάς γύρισε στον Βασίλη:

«Με τέτοιο κωλοκράτος που έχουμε, καλά κάνετε και μας γδύνετε τα σπίνια και μας σπάτε τα μαγαζιά, έτσι μας αξίζει».

«Εδώ που φτάσαμε, τους έχω ικανούς να τα πιάνουν ακόμα και από τους λαθρομετανάστες!» είπε η γυναίκα στον άντρα της, όταν βγήκαν στο διάδρομο.

Ο αρχιφύλακας το άκουσε, αλλά ήταν μαθημένος και δεν έδωσε σημασία. Κοίταξε τον Βασίλη.

«Αφού δεν υπάρχει μήνυση εναντίον σου, μπορείς να φύγεις».

«Εσύ καλό άνθρωπο. Εσύ αγαπάς ανθρώπους πατρίντα μου».

Δε χρειάζοταν πια να προσέχει τα ελληνικά του. Του έβγαιναν σπασμένα από φυσικού τους, αυθόρμητα.

«Άσε τις γαλιφιές και δίνε του. Να 'χεις χάρη που δε χωνεύω αυτό το κάθαρμα». Εννοούσε τον Κοραχάη.

Είπε ένα τελευταίο «εφκαριστώ» και βγήκε.

Κατέβηκε δυο δυο τα σκαλιά. Στο ισόγειο τον σταμάτησε μια αγχωμένη σαραντάρα.

«Μήπως ξέρετε σε ποιο όροφο είναι ο αξιωματικός υπηρεσίας;»

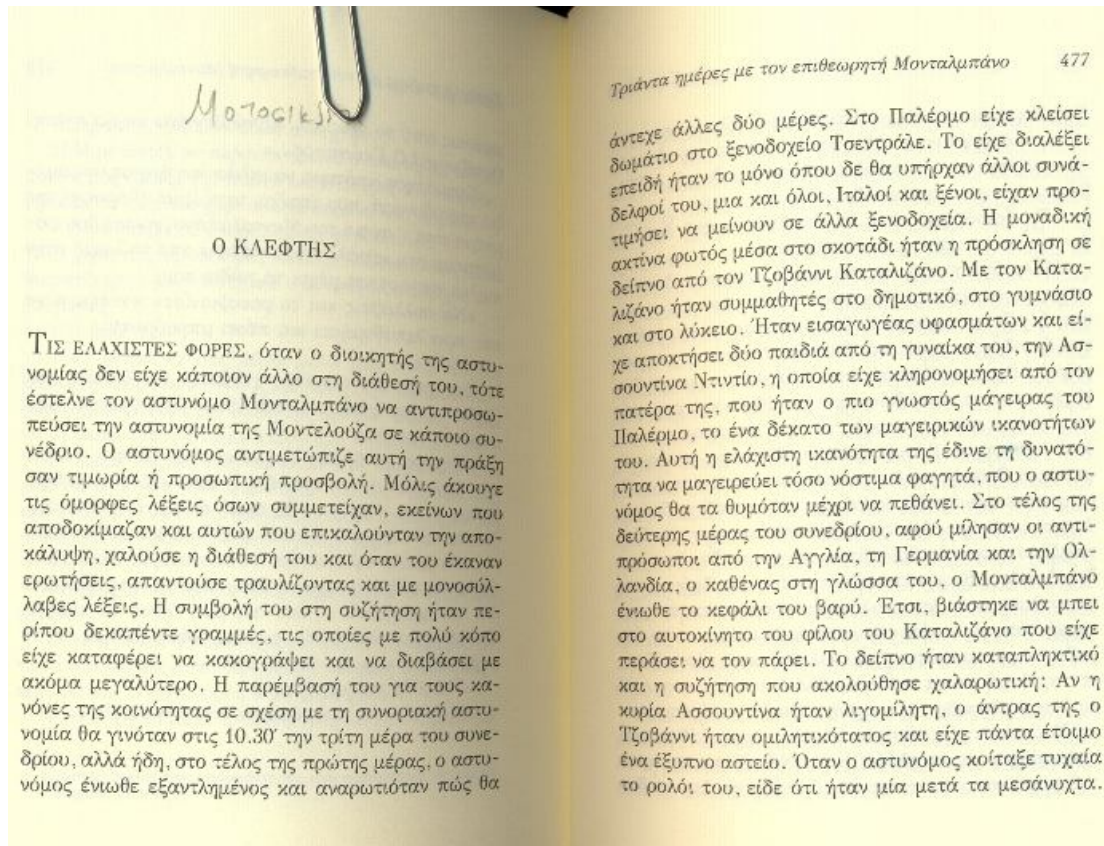
«Δεν καταλαβαίνω, είμαι ξένος» της απάντησε στα σέρβικα.

Το Τμήμα ήταν σ' ένα δρόμο έρημο και κακοφωτισμένο. Μόνο μια Έβγα, που ξενυχτούσε, έριχνε λίγο φως. Έβγαλε την ταμπέλα που την είχαν τσαλακώσει, την ίσιωσε όπως όπως και την πέρασε στο λαιμό του. Ακούμπησε την πλάτη του στον τοίχο της Έβγας και σύρθηκε προς τα κάτω ώσπου ο πι-

σινός του να βρει πεζοδρόμιο. Το τενεκεδάκι του είχε χαθεί και άπλωσε το μαντίλι του. Δεν περνούσαν ούτε αυτοκίνητα ούτε λεωφορεία, και οι περαστικοί ήταν μετρημένοι, βιαστικοί και αδιάφοροι. Εκείνος όμως καθόταν απτόητος ως τα άγρια μεσάνυχτα με την ταμπέλα περασμένη στο λαιμό του:

«Είμαι Σερβοβόσνιος και πεινάω».

The Thief – A. Camilleri

Σηκώθηκε βιαστικά, χαιρέτησε τους φίλους του, φόρεσε το δερμάτινο σακάκι του και βγήκε, αφού πρώτα αρνήθηκε να τον συνοδεύσει στο ξενοδοχείο ο Τζορβάνι, που είχε προσφερθεί πολύ ευγενικά.

«Το ξενοδοχείο είναι κοντά, δέκα λεπτά δρόμος, θα μου κάνει καλό, μην ενοχλείσαι».

Μόλις βγήκε από την πόρτα, τον περίμεναν δυο δυσάρεστες εκπλήξεις: έβρεχε και έκανε τόσο κρύο, που σου ξύριζε το πρόσωπο. Τότε αποφάσισε να φτάσει στο ξενοδοχείο μέσα από διάφορα δρομάκια που νόμιζε ότι θυμόταν. Στο χέρι του κρατούσε τη μικρή βαλίτσα που του είχαν δώσει στο συνέδριο και την κράτησε πάνω από το κεφάλι του για να προστατευτεί από τη δυνατή βροχή. Διέσχισε διάφορα μοναχικά, σκοτεινά δρομάκια — είχε γίνει μούσκεμα και ένιωθε απογοητευμένος: Σίγουρα είχε πάρει λάθος δρόμο. Άρχισε να βρίζει. Αν είχε δεχτεί την πρόταση του Καταλιζάνο, τώρα θα βρισκόταν στο ζεστό δωμάτιο του ξενοδοχείου. Ενώ στεκόταν στη μέση του δρόμου και σκεφτόταν αν θα ήταν καλύτερα να προστατευτεί στην εσοχή κάποιου εισόδου ή να συνεχίσει, άκουσε το θόρυβο μιας μοτοσυκλέτας που πλησίαζε από πίσω. Έκαυνε στην άκρη για να περάσει, αλλά έμεινε ακίνητος από το δυνατό θόρυβο της μηχανής που ξαφνικά επιτάχυνε. Για μια στιγμή σάστισε, κάποιος επωφελήθηκε και προσπάθησε να του κλέψει τη μικρή βαλίτσα που κρατούσε για να προστατευτεί από τη βροχή. Από το δυ-

νατό τράβηγμα, ο αστυνόμος έκανε μια στροφή γύρω από τον εαυτό του και βρέθηκε να στέκει δίπλα στο μοτοσυκλετιστή, ο οποίος στηριζόταν στα πεντάλ της μηχανής και προσπαθούσε να του πάρει τη βαλίτσα που κρατούσε γερά με το αριστερό του χέρι. Η προσπάθεια του ενός να κρατήσει και του άλλου να τραβήξει διήρκεσε μόνο μερικά δευτερόλεπτα: Ήταν παράξενο, γιατί εκείνη η μικρή βαλίτσα περιείχε μόνο ασημένια χαρτιά, απλώς μεγάλωνε η αξία της στα μάτια του κλέφτη επειδή ο αστυνόμος έκανε γενναία προσπάθεια να την κρατήσει. Τα αντανάκλαστικά του Μονταλμπάνο ήταν γρήγορα, έτσι κι αυτή τη φορά αντέδρασε αμέσως. Η δυνατή κλοτσιά που έδωσε στη μηχανή έκανε ακόμη πιο ασταθή την ισορροπία του μοτοσυκλετιστή — έτσι, προτίμησε να εγκαταλείψει την προσπάθεια, πάτησε γκαζί και έφυγε. Δεν πήγε μακριά, δεν έφτασε καν στο τέλος του δρόμου και, διαγράφοντας μια στροφή επιτόπου, σταμάτησε, χωρίς η μηχανή του να κάνει πολύ θόρυβο, κάτω από ένα φανάρι. Ο μοτοσυκλετιστής φορούσε ολόσωμη φόρμα και κράνος — μια απειλητική φιγούρα που στεκόταν προκλητικά, περιμένοντας την επόμενη κίνηση του αστυνομικού.

Και τώρα τι διάλογο κάνω; αναρωτήθηκε ο Μονταλμπάνο, ενώ ίσιωνε το δερμάτινο σακάκι του. Δεν έβαλε τη βαλίτσα για να προστατευτεί το κεφάλι του, έτσι κι αλλιώς ήταν μούσκεμα — ένιωθε το νερό να

μπαίνει από το γιακά και να κυλάει στη σπονδυλική του στήλη, να βγαίνει από τα μπατζάκια και να καταλήγει μέσα στα παπούτσια του. Ούτε που σκεφτόταν να γυρίσει την πλάτη του και να το βάλει στα πόδια: Εκτός από την άσχημη εντύπωση που θα έκανε, θα έδινε και στο μοτοσυκλετιστή τη δυνατότητα να τον φτάσει όποτε και όταν ήθελε και να τον κάνει κοιματάκια. Το μόνο που του έμενε ήταν να προχωρήσει μπροστά. Ο Μονταλμπάνο αργά, κρατώντας στο αριστερό του χέρι τη μικρή βαλίτσα, άρχισε να περπατάει, σαν να πήγαινε περίπατο μια ηλιόλουστη μέρα. Ο μοτοσυκλετιστής, ακίνητος σαν άγαλμα, τον κοίταζε που πλησίαζε. Ο αστυνόμος βάδιζε κατευθείαν στη μηχανή — μόλις έφτασε στην μπροστινή ρόδα, σταμάτησε.

«Θα σου δείξω κάτι» είπε στο μοτοσυκλετιστή.

Ανοίξε τη βαλίτσα, την αναποδογύρισε, τα χαρτιά έπεσαν, βράχθηκαν και γέμισαν λάσπη — χωρίς να την κλείσει, ο Μονταλμπάνο την άφησε να πέσει.

«Αν έλκεβες τη σύνταξη καμιάς γριούλας, σίγουρα θα ήσουν πιο τυχερός».

«Δεν κλέβω γυναίκες, ούτε ηλικιωμένες ούτε νεαρές» είπε με ύφος προσβεβλημένο ο κλέφτης.

Ο Μονταλμπάνο δεν μπόρεσε να καταλάβει τη φωνή του, έβγαине αλλοιωμένη εξαιτίας του κράνους.

Ο αστυνόμος αποφάσισε, ποιος ξέρει γιατί, να συνεχίσει να τον προκαλεί.

Έβαλε το χέρι του στην τσέπη, έβγαλε το πορτο-

φόλι του, το άνοιξε, πήρε ένα χαρτονόμισμα των εκατό χιλιάδων λιρετών και το έδωσε στον κλέφτη.

«Σου φτάνουν για μια δόση;»

«Δε δέχομαι ελεημοσύνη» είπε ο μοτοσυκλετιστής και έσπρωξε βίαια το χέρι του Μονταλμπάνο.

«Αν είναι έτσι, καληνύχτα. Α, για πες μου ποιο δρόμο πρέπει να πάρω για να φτάσω στο ξενοδοχείο Τσεντράλε;»

«Ευθεία, στο δεύτερο δρόμο θα στρίψεις αριστερά» απάντησε με υπερβολική φυσικότητα ο κλέφτης.

Η παρέμβαση του Μονταλμπάνο άρχισε στις 10.30' και προβλεπόταν να τελειώσει στις 10.45', για να έχουν μετά δεκαπέντε λεπτά χρόνο συζήτησης. Όμως εξαιτίας του βήχα, του φτερνίσματος και της μύτης που έπρεπε να φυσήξει ο ομώλητής, η παρέμβαση τελείωσε στις 11.00'. Οι μεταφραστές που έκαναν την ταυτόχρονη μετάφραση πρέπει να δυσκολεύτηκαν όσο ελάχιστα φορές στη ζωή τους, γιατί ο αστυνόμος, εκτός από το τραύλισμα που πάντα τον έπιανε όταν μιλούσε μπροστά σε κοινό, αυτή τη φορά, επειδή ήταν κρυωμένος, μιλούσε ακόμα πιο παράξενα. Κανένας δεν κατάλαβε τίποτα απ' όσα είπε. Ο πρόεδρος για μια στιγμή τα έχασε, αλλά μετά είχε τη φαινή ιδέα να αναβάλει τη συζήτηση. Έτσι, ο αστυνόμος μπόρεσε να φύγει από το συνέδριο και να πάει στη διοίκηση της αστυνομίας. Θυμήθηκε ότι τον προηγούμενο χρόνο, ο

τότε διουκτής της αστυνομίας του Παλέρμο είχε φτιάξει μια ειδική ομάδα κατά των κλοπών, είχε διαφημιστεί πολύ από την τηλεόραση και τις εφημερίδες του νησιού. Στις φωτογραφίες και στην τηλεόραση έβλεπες νέους αστυνομικούς με πολιτικά, σε πατίνια ή σε μεγάλες ολοκαίνουριες βέσπες, έτοιμους να κυνηγήσουν τους κλέφτες, να τους συλλάβουν και να επιστρέψουν τα κλοπιμαία. Υπεύθυνος της ομάδας ήταν ο υπαστυνόμος Ταραντίνιο. Μετά την πρωτοβουλία αυτή κανένας δεν ξαναμίλησε για την ομάδα.

«Ταραντί, ασχολείσαι ακόμα μ' αυτή την ομάδα κατά των κλοπών;»

«Με κοροϊδεύεις; Η ομάδα διαλύθηκε δύο μήνες μετά τη σύστασή της. Δέκα άντρες δούλευαν μισή μέρα και προσπαθούσαν να τα βγάλουν πέρα με τις περίπου εκατό κλοπές που γίνονταν κάθε μέρα!»

«Ήθελα να μάθω...»

«Άκου, άδικα μιλάς μαζί μου. Εγώ υπέγραφα τις αναφορές, ούτε που τις διάβαζα».

Σήκωσε το ακουστικό, μουρμούρισε κάτι και μετά το άφησε ξανά στη θέση του. Αμέσως μετά χτύπησαν την πόρτα. Μόλις άνοιξε, εμφανίστηκε ένας συμπαθητικός τριαντάρης.

«Αυτός είναι ο επιθεωρητής Παλμιζάνο. Ο αστυνόμος Μονταλμπάνο θα ήθελε να σε ρωτήσει κάτι».

«Στις διαταγές σας».

«Θα ήθελα μόνο να μου λύσετε μια απορία. Μή-

πως έχετε ακούσει για κλοπές με παλιές μηχανές;»

«Τι εννοείτε όταν λέτε παλιές μηχανές;»

«Να, δηλαδή οι κλέφτες να έχουν παλιές μηχανές: Χάρλεϊ-Ντάβιντσον, Νόρτον ή Λάβερντα...»

Ο Ταραντίνιο άρχισε να γελάει.

«Μα τι λες; Θα ήταν σαν να πήγαιναν να κλέψουν τις καραμέλες ενός πιτσιρίκου με Μπέντλεϊ!»

Ο Παλμιζάνο όμως τον κοίταζε σοβαρός.

«Όχι, δεν έχω ακούσει κάτι τέτοιο. Θέλετε να με ρωτήσετε κάτι άλλο;»

Ο Μονταλμπάνο κάθισε ακόμα πέντε λεπτά και μίλησε με το συνάδελφό του, ύστερα τον χαιρέτησε και πήγε να βρει τον Παλμιζάνο.

«Έρχεστε να πιούμε έναν καφέ;»

«Δεν έχω χρόνο».

«Μόνο για πέντε λεπτά».

Βγήκαν από το κτίριο της διοίκησης της αστυνομίας και μπήκαν στο πρώτο καφέ που συνάντησαν.

«Θέλω να σας πω τι μου συνέβη χτες το βράδυ».

Και του είπε για τη συνάντησή που είχε με τον κλέφτη.

«Θέλετε να τον συλλάβουμε; Απ' ό,τι κατάλαβα, δε σας έκλειπε τίποτα» είπε ο Παλμιζάνο.

«Όχι, θα ήθελα όμως να τον γνωρίσω».

«Κι εγώ» είπε με σιγανή φωνή ο επιθεωρητής.

«Είμαι σίγουρος ότι η μηχανή του ήταν Νόρτον 750» πρόσθεσε ο αστυνόμος.

«Και φορούσε ολόσωμη φόρμα και κράνος» πρόσθεσε ο επιθεωρητής.

«Ναι, δεν κατάφερα να δω τον αριθμό της πινακίδας, γιατί ήταν καλυμμένος μ' ένα μαύρο πλαστικό. Λοιπόν, μήπως ξέρετε να μου πείτε κάτι;»

«Το δεύτερο μήνα που υπηρετούσα στην ομάδα, συνέβη το εξής παράξενο. Σε λίγη ώρα θα έκλειναν οι τράπεζες για μεσημέρι. Ήμουν μπροστά στην Εμπορική Τράπεζα και είδα έναν άντρα να βγαίνει με μια τσάντα και έναν πάνω σε μια μαύρη Νόρτον 750 — χωρίς να προλάβω να ανοιγοκλείσω τα μάτια μου, ο μοτοσυκλετιστής είχε κλέψει την τσάντα από τον άλλο. Άρχισα να τον κυνηγώ, είχα μια πολύ καλή μηχανή Γκούτσι. Δεν μπόρεσα να τον πιάσω».

«Ήταν πιο γρήγορη η μηχανή του;»

«Όχι, αστυνόμε, ήταν πιο ικανός οδηγός. Ευτυχώς που δεν είχε παλλή κίνηση, φτάσαμε, πάντα αυτός μπροστά κι εγώ πίσω, στο σταυροδρόμι για την Έμμια. Εκεί, πήρε το δρόμο που οδηγούσε στην εξοχή. Εγώ τον ακολουθούσα. Φαίνεται ότι ήθελε να κάνει μοτοκρός. Σε μια στροφή όμως η μηχανή μου γλίστρησε στο χωματόδρομο και βρέθηκα στον αέρα. Με έσωσε το κράνος που φορούσα, όμως είχα χτυπήσει άσχημα στο δεξί πόδι, με πονούσε πολύ και αιμορραγούσα. Μόλις κατάφερα να σηκωθώ, το πρώτο πράγμα που είδα ήταν εκείνος. Είχε σταματήσει, μου έδωσε την εντύπωση ότι αν δεν είχα καταφέρει να σταθώ όρθιος,

θα ερχόταν να με σηκώσει. Παρ' όλα αυτά, ενώ πήγαινα προς τη μηχανή μου, χωρίς να τον χάνω από τα μάτια μου, έκανε κάτι που δεν το περίμενα. Σήκωσε την τσάντα που είχε κλέψει και μου την έδειξε, την άνοιξε, κοίταξε τι είχε μέσα, την έκλεισε και την πέταξε στη μέση του δρόμου. Μετά έστριψε τη Νόρτον και έφυγε. Κουτσαίνοντας, έφτασα στο σημείο όπου είχε πετάξει την τσάντα και τη μάζεψα. Είχε εκατό εκατομμύρια σε χαρτονομίσματα των εκατό χιλιάδων. Γύρισα στη διοίκηση της αστυνομίας και στην αναφορά μου έγραφα ότι κατάφερα να πάρω την τσάντα ύστερα από βίαιη συμπλοκή, αλλά δυστυχώς ο κλέφτης κατάφερε να ξεφύγει. Βέβαια, δεν ανέφερα τη μάρκα της μηχανής».

«Καταλαβαίνω» είπε ο Μονταλμπάνο.

«Γιατί αυτός ο κλέφτης δεν έφαχνε για χρήματα» είπε ύστερα από μια σύντομη σιωπή ο Παλμιζάνο, ολοκληρώνοντας το συλλογισμό του.

«Και τι έφαχνε, κατά τη γνώμη σας;»

«Κάτι άλλο, όχι όμως χρήματα».

Ο Παλμιζάνο ήταν πραγματικά έξυπνος.

«Μήπως ακούσατε και για άλλες περιπτώσεις σαν τη δική σας;»

«Ναι. Τρεις μήνες μετά τη συνάντησή που είχα με τον κλέφτη, συνέβη το ίδιο σε ένα συνάδελφό μου, που τώρα έχει πάρει μετάθεση. Κι εκείνος πήρε πίσω τα κλοπιμαία, αλλά αυτή τη φορά τού τα έδωσε ο ίδιος

ο κλέφτης. Βέβαια, ούτε εκείνος στην αναφορά του έγραφε στοιχεία με τα οποία θα μπορούσαν να προσδιορίσουν την ταυτότητα του κλέφτη».

«Με λίγα λόγια, υπάρχει ένας κλέφτης που συνήθως κυκλοφορεί και...»

Ο Παλμιζάνο κούνησε το κεφάλι του.

«Όχι, αστυνόμε, δεν κυκλοφορεί "συνήθως" όπως λέτε. Το κάνει όταν έχει ανάγκη από μια πρόκληση. Θέλετε να με ρωτήσετε κάτι άλλο;»

Δεν είχε γεύση εξαιτίας του κρυολογήματος και αποφάσισε να μη φάει. Το συνέδριο θα ξανάρχε στις τρεις και μισή, άρα μπορούσε να μείνει στη ζεστασιά του κρεβατιού τουλάχιστον άλλες δύο ώρες. Ζήτησε από την καμαριέρα να του φέρει μια ασπρίνη και τον τηλεφωνικό κατάλογο του Παλέρμο. Είχε σκεφτεί ότι για κάθε χόμπι, από το να εκτρέφεις μεταξοσκώληκες μέχρι να κατασκευάζεις στο σπίτι ατομικές βόμβες, υπήρχε μια αντίστοιχη λέσχη, όπου τα μέλη ανταλλάσσαν πληροφορίες, σπάνια κομμάτια και κάθε τόσο έκαναν και μια εκδρομή. Βρήκε μία «Μότοκαρ» που δεν κατάλαβε τι σήμαινε, αλλά ακριβώς από κάτω στον τηλεφωνικό κατάλογο υπήρχε ο αριθμός ενός «Μότοκλαμπ». Τηλεφώνησε αμέσως. Απάντησε μια ευγενική αντρική φωνή. Ο αστυνόμος εξήγησε ότι είχε μετακομίσει πριν από λίγο καιρό στο Παλέρμο και ζήτησε να μάθει τι χρειάζονταν για να γρα-

φτεί στη λέσχη. Ο άλλος του απάντησε ότι δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα, μετά άλλαξε απότομα τον τόνο της φωνής του και τον ρώτησε ψιθυριστά, συνωμοτικά, σαν να ήθελε να μάθει σε ποια μυστική οργάνωση ανήκε εκείνος που του μιλούσε στο τηλέφωνο:

«Έχετε Χάρλεϋ;»

«Όχι» είπε ο αστυνόμος.

«Τι μηχανή έχετε;»

«Μια Νόρτον».

«Τότε, είναι καλύτερα να απευθυνθείτε στο Νορ-κλαμπ. Πάρτε τον αριθμό και τηλεφωνήστε, μετά τις οκτώ θα βρείτε κάποιον εκεί».

Τηλεφώνησε αμέσως. Δεν απάντησε κανένας. Μπορούσε να κοιμηθεί μια ώρα ακόμη, πριν σηκωθεί για να πάει στο κλείσιμο του συνεδρίου. Ξύπνησε και ένιωθε πολύ καλά, το κρυολόγημα του είχε περάσει τελείως. Κοίταξε το ρολόι του και κόντευε να πάθει συγκοπή, ήταν επτά η ώρα. Μια και δεν προλάβαινε να πάει στο συνέδριο, αποφάσισε να αλλάξει το πρόγραμμά του. Στις οκτώ και πέντε τηλεφώνησε από το χολ του ξενοδοχείου στο Νορ-κλαμπ, του απάντησε μια δροσερή, νεανική γυναικεία φωνή. Έπειτα από είκοσι λεπτά βρισκόταν στη λέσχη, που είχε την έδρα της στο ισόγειο μιας πολύ όμορφης μικρής πολυκατοικίας. Δεν υπήρχε κανένας, μόνο η νεαρή κοπέλα που είχε απαντήσει στο τηλέφωνο και δούλευε εκεί εθελοντικά, σαν γραμματέας, από τις οκτώ έως τις δέκα το βράδυ. Το

ίδιο έκαναν, εκ περιτροπής, τα πιο νεαρά μέλη της λέσχης. Ήταν τόσο συμπαθητική η κοπέλα, ώστε δε θέλησε να της πει ψέματα, ότι μόλις είχε μετακομίσει και είχε μια μηχανή Νόρτον.

«Γιατί ήρθατε, τι θέλετε;»

«Να, βλέπετε, μας ζήτησαν να απογράψουμε όλους τους συλλόγους και τις λέσχες, αθλητικές και μη, καταλάβατε;»

«Όχι» είπε η κοπέλα «αλλά πείτε μου τι θέλετε να μάθετε κι εγώ θα σας βοηθήσω, η λέσχη δεν έχει τίποτα να κρύψει».

«Είστε όλοι τόσο νέοι;»

«Όχι. Ο κύριος Ραμπάουντο, για παράδειγμα, είναι πάνω από εξήντα».

«Μήπως έχετε μια φωτογραφία με όλα τα μέλη της λέσχης;»

Η κοπέλα χαμογέλασε.

«Ενδιαφέρεστε για τα ονόματα των μελών ή για τα πρόσωπα;»

Και έδειξε στον Μονταλμπάνο τον τοίχο ακριβώς πίσω της.

«Τη βγάλαμε πριν από δύο μήνες και είμαστε όλοι» είπε.

Μια ωραία φωτογραφία, βγαλμένη στην εξοχή. Περισσότερα από τριάντα άτομα, όλα φορούσαν μαύρη ολόσωμη φόρμα και μπότες. Ο αστυνόμος κοίταξε τα πρόσωπα με προσοχή, όταν έφτασε στη δεύτερη σειρά.

ρά, ένιωθε μια ταραχή. Δεν μπόρεσε να εξηγήσει γιατί, αλλά ήταν σίγουρος ότι εκείνος ο αθλητικός τριαντάρης που του χαμογελούσε μέσα από τη φωτογραφία ήταν ο κλέφτης.

«Είστε πολλοί» είπε.

«Μην ξεχνάτε ότι είμαστε μια επαρχιακή λέσχη».

«Βέβαια. Μήπως έχετε έναν κατάλογο με τα ονόματα των μελών;»

Είχε, και μάλιστα ήταν καταγεγραμμένα όλα τα στοιχεία κάθε μέλους: φωτογραφία, όνομα, επίθετο, επάγγελμα, διεύθυνση και τηλέφωνο. Στον κατάλογο υπήρχον επίσης ο αριθμός πινακίδας της μηχανής κάθε μέλους, τα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά της. Κάθε έξι μήνες πλήρωναν και έτσι ανανέωναν την εγγραφή τους. Ο αστυνόμος ξεφύλλισε τον κατάλογο, προσποιούμενος ότι κρατούσε σημειώσεις σ' ένα κομμάτι χαρτί που βρήκε στην τσέπη του. Μετά χαμογέλασε στην κοπέλα που μιλούσε στο τηλέφωνο και βγήκε. Στο μυαλό του είχε τρία ονόματα και τρεις διευθύνσεις. Το όνομα όμως του δικηγόρου Νικολό Νούτσιου, που έμενε στην οδό Λιμπερτά 32, στην Μπαγκκερία, με αριθμό τηλεφώνου 091232756, του είχε κολλήσει.

Μπορούσε να λύσει αμέσως την απορία του. Μπήκε στον πρώτο τηλεφωνικό θάλαμο που βρήκε μπροστά του και σχημάτισε το νούμερο. Του απάντησε ένα παιδάκι.

«Εμπρός; Εμπρός; Ποιος είσαι; Τι θέλεις;»
 «Δε θα ήταν μεγαλύτερο από τεσσάρων χρονών.
 «Είναι εκεί ο μπαμπάς σου;»
 «Τώρα θα τον φωνάξω».

Εβλεπαν τηλεόραση, ακουγόταν η φωνή του...
 ποιανού φωνή ήταν; Δεν πρόλαβε να απαντήσει στην
 ερώτηση που είχε κάνει στον εαυτό του.

«Ποιος είναι;»

Παρ' ότι είχε ακούσει τη φωνή του κλέφτη να βγαί-
 νει αλλοιωμένη μέσα από το κράνος, ο αστυνόμος την
 αναγνώρισε αμέσως. Δεν είχε την παραμικρή αμφιβο-
 λία, ήταν σίγουρος ότι ο άντρας που του μιλούσε στο
 τηλέφωνο ήταν ο κλέφτης.

«Είμαι ο αστυνόμος Μονταλμπάνο».

«Α. Έχω ακούσει να μιλάνε για σας».

«Κι εγώ για σας».

Ο άλλος δεν τον ρώτησε από πού είχε ακούσει γι'
 αυτόν. Ο Μονταλμπάνο άκουγε την έντονη ανάσα του
 άλλου από το ακουστικό. Ακουγόταν και η τηλεόρα-
 ση που συνέχιζε να παίζει. Το βρήκε, ήταν η φωνή του
 Μάικ Μπουοντζόρνο.

«Έχω σοβαρούς λόγους να πιστεύω ότι εμείς οι
 δύο συναντηθήκαμε χτες το βράδυ».

«Α, ναι;»

«Ναι, δικηγόρε, και θα ήθελα να σας ξανασυνα-
 ντήσω».

«Στο ίδιο μέρος που συναντηθήκαμε χτες βράδυ;»

Δε φαινόταν καθόλου ανήσυχος που τον είχαν ανα-
 καλύψει, το αντίθετο μάλιστα, μπορούσε και αστειευό-
 ταν.

«Όχι, δεν είναι πολύ βολικό το μέρος. Θα σας πε-
 ριμένω στο Τσεντράλε, το ξενοδοχείο όπου μένω, αλ-
 λά γιατί σας το λέω, αφού το ξέρετε ήδη. Λοιπόν, αύ-
 ριο το πρωί στις εννέα».

«Θα έρθω».

Έφαγε καλά σε μια ταβέρνα κοντά στο λιμάνι και
 γύρισε γύρω στις έντεκα στο ξενοδοχείο — περίπου
 για δύο ώρες διάβασε ένα μυθιστόρημα που δεν ήταν
 αστυνομικό, στη μία έσβησε το φως και αποκοιμήθη-
 κε. Στις επτά το πρωί, ζήτησε να του φέρουν ένα δι-
 πλό εσπρέσο και την εφημερίδα Τζορνάλε ντι Σιτσί-
 λια. Η είδηση που τον έκανε να πεταχτεί όρθιος, λου-
 σμένος στον ιδρώτα, ήταν τυπωμένη με χοντρά μαύ-
 ρα γράμματα στην πρώτη σελίδα: Φαίνεται πως ίσα
 ίσα πρόλαβαν να την τυπώσουν. Έλεγε ότι στις 22.30'
 χτες το βράδυ, κοντά στο σταθμό, ένας κλέφτης προ-
 σπάθησε να κλέψει το δειγματολόγιο ενός αντιπρο-
 σώπου πολύτιμων λίθων, ο οποίος αντέδρασε πυρο-
 βολώντας και μια σφαίρα σκότωσε τον κλέφτη. Η με-
 γάλη έκπληξη ήταν ότι, όταν αναγνωρίστηκε το πτώ-
 μα του κλέφτη, διαπιστώθηκε ότι ανήκε στον πλούσιο
 τριαντάρη δικηγόρο Νούτσιο Νικολό, από την Μπα-
 γκερία. Ο Νούτσιο —συνέχιζε το χρονικό στην εφημε-

ρίδα— δεν είχε ανάγκη να κλέψει για να ζήσει, η μη-
 χανή με την οποία αποπειράθηκε να κλέψει, μια Νόρ-
 τον μαύρη, κόστιζε γύρω στα δέκα εκατομμύρια λιρέ-
 τες. Μήπως επρόκειτο για διχασμένη προσωπικότη-
 τα; Μήπως ήταν ένα αστείο που είχε τραγικό τέλος ή
 μια παράλογη πρόκληση;

Ο Μονταλμπάνο πέταξε την εφημερίδα στο κρεβά-
 τι και άρχισε να ντύνεται. Ο Νικολό Νούτσιο είχε βρει
 ότι έψαχνε, κι αυτός ίσως, αν βιαζόταν λίγο, να προ-
 λάβαινε το τρένο των οκτώ και μισή για τη Μοντελού-
 ζα. Μόλις έφτανε στο σταθμό, θα τηλεφωνούσε στο
 αστυνομικό τμήμα της Βιγκάτα. Κάποιος θα ερχόταν
 να τον πάρει.

«ΝΤΕ ΜΟΥ ΛΕΣ, Γκιωργκάκη, φίλε μου, γκιατί έχει ντύο βούλες πάνω από 'ι';»

«Δεν είναι βούλες, ρε Μπασίρ, τελείες είναι, αλλά όταν είναι ψηλά και δυο μαζί, δεν τις λέμε τελείες, τις λέμε διαλυτικά, κατάλαβες;»

«Όχι».

«Κοίτα να δεις, αν δεν ήταν αυτές οι δυο τελείες, θα διάβαζες τον Παναθηναϊκό Παναθηναϊκό. Βάζεις τις δυο τελείτσες και διαβάζεις Παναθηναϊκός, όπως διαβάζεις και το Θερμαϊκός, για παράδειγμα. Χωρίς τελείες Παναθηναϊκός, με τελείες Παναθηναϊκός, κατάλαβες;»

«Μπράβο, Γκιωργκάκη, πολύ καλός ντάσκαλος. Κατάλαβα».

— < 187 > —

«Και δε με λένε Γκιωργκάκη, αλλά Γιωργάκη. Ακόμα δεν έμαθες να λες το γάμα 'γ'».

«Όπως γαμώτο;»

«Βλέπεις, το γαμώτο το ξέρεις. Και το Γιωργάκης είναι σαν το γαμώτο. Για διάβασε τώρα, να δούμε».

«Πα-να-τη-ναϊ-κος!»

«Όχι 'τηναϊκος', 'θηναϊκός'. Αυτό το λέμε θήτα 'θ' και αυτό δέλτα 'δ'».

«Πα-να-θ-ηναϊκός».

«Έτσι. Τώρα το 'πες σωστά. Άντε να πάρεις παραγγελία κι έλα να συνεχίσουμε».

«Πιάσε ντύο σουβλάκια γκύρο χοιρινό απ' όλα, μία αγγουροντομάτα και μία πράσινη».

«Πώς το 'παμε; Δέλτα 'δ'».

«Πιάσε δ-ύο σουβλάκια γκύρο χοιρινό απ' όλα, μία αγγουροντομάτα και μία πράσινη».

«Από πού είσαι εσύ; Από καμιά Αίγυπτο;»

«Όχι. Από Σουντάν».

«Σουδάν; Μάυρη πείνα εκεί κάτω, ε;»

«Ναι, πόλεμος».

«Ξέρω, σφάζεστε μεταξύ σας και τρέχει ο

ΟΗΕ να σας χωρίσει. Στρατόπεδα προσφύγων και τέτοια. Εσύ είσαι από στρατόπεδο προσφύγων;»

«Όχι, εγνώ από Χαρτούμ».

«Χαρτούμ, ε; Πόσες φορές το χρόνο βρέχει εκεί;»

«Χαρτούμ βρέχει. Έρημος ντεν βρέχει».

«Σωστά, εκεί πίνουν νερό μια φορά το μήνα. Κι από πλύσιμο, άσ' τα να πάνε. Δυστυχία, ρε γαμώτο. Σκέψου, αυτός ο φουκαράς έκανε πόσες χιλιάδες χιλιόμετρα; Τρεις;... πέντε;... για να έρθει στην Αθήνα και να σερβίρει σουβλάκια».

«Αυτοί φταίνε. Ας μη μας έδιωχναν».

«Ποιους;»

«Εμάς τους Έλληνες. Ξέρεις πώς ήταν το Χαρτούμ όταν ήταν ακόμα οι Έλληνες εκεί; Παράδεισος! Ελβετία σου λέω. Μας έδιωξαν και πήγαν φούντο. Και δεν είναι μόνο το Σουδάν. Απ' όπου μας έδιωξαν, έπαθαν τα ίδια. Κοίτα χάλια στην Αίγυπτο. Από τότε που μας έδειξε την πόρτα ο Νάσερ, πάει απ' το κακό στο χειρότερο. Κοίτα την Τουρκία, που

— < 188 > —

— < 189 > —

χτυπάει τώρα την πόρτα της Ευρώπης και περιμένει να της ανοίξουν, αν της ανοίξουν».

«Από Ιστορία σκίζεις βλέπω».

«Κάνε πλάκα εσύ. Τέτοιο μυαλό κουβλάς, της πλάκας. Βλέπεις όμως ανάπτυξη τα Σκόπια μέσα σε πέντε χρόνια; Γιατί λες; Γιατί πήγαμε εμείς εκεί».

«Ντε μου λες, Γκιωργκάκη, φίλε μου, Πανα-θ-ηναϊκός - Πανιώνιος τι να βάλω;»

«Πρώτα να κάνουμε λίγη ορθογραφία. Γύρισε το δελτίο ανάποδα και γράψε μου Πανιώνιος».

«Σωστά, Γκιωργκάκη, φίλε μου;»

«Λάθος, Μπασίρ, φίλε μου. Το Πανιώνιος γράφεται με ωμέγα. Γύρισε πάλι το δελτίο και γράψε Πανσερραϊκός... Απίστευτο. Αυτή, που είναι και ζόρικη λέξη, την έγραψες σωστά».

«Γιατί είναι τρίτη Ε-θ-νική σαν κι εμένα, Γκιωργκάκη. Γι' αυτό. Παίζουμε ίντιο πρωτά-θ-λημα. Χτες βράντυ πριν κοιμη-θ-ώ μέτρησα ντύο 'ο', πέντε 'ι', ντύο 'ε'. Ζαλίστηκα. Ντε τα μάτω - μά-θ-ω ποτέ».

«Μην κάνεις έτσι. Εδώ Ελληνάκια και δεν τα γράφουν σωστά».

«Πες μου τώρα τι να βάλω Πανα-θ-ηναϊκός - Πανιώνιος;»

«Λέω να το παίζουμε ένα-χι».

«Φέρει ισοπαλία Πανιώνιος;»

«Τι λες, ρε; Έχεις δει πώς παίζει τελευταία ο Πανιώνιος; Και ο Παναθηναϊκός σέρνεται».

«Ναι, αλλά Πανα-θ-ηναϊκός παίζει γκρή-πεντό του».

«Γήπεδο το λέμε. Γη-πε-δο. Κάτι μου λέει ότι είσαι βάζελο».

«Εγώ αγκαπώ Παναθηναϊκός, αλλά είμαι Ολυμπιακός».

«Με δουλεύεις, ρε; Πώς γίνεται ν' αγαπάς τον Παναθηναϊκό και να είσαι Ολυμπιακός;»

«Αφού, Γ-ιωργάκη φίλο μου Ολυμπιακός, κι ε-γώ Ολυμπιακός».

«Με κάτι τέτοια με ρίχνεις. Και πώς λες να παίζουμε το ΠΑΟΚ-Ολυμπιακός;»

«Δ-ύο καραμπινάτο, Γι-ωργάκη μου. Δ-ύο καραμπινάτο».

«Ρε Μπασίρ, αστεία αστεία, έμαθες ελλη-

νικά. Τέτοιος δάσκαλος, αντί να ψήνω μαθητές, ψήνω σουβλάκια».

«Θοδωρή, σταμάτα να γκρινιάζεις. Από την ώρα που βγήκαμε έξω μας έχεις σκάσει!»

«Θέλω πίτσα!»

«Σήμερα θα φάμε σουβλάκια, τελείωσε!»

«Η Νίκη θέλει σουβλάκια! Εγώ θέλω πίτσα!»

«Θοδωρή μεγάλη, άκου. Εσύ είσαι νίντζα, εντάξει; Και μάλιστα με στολή. Οι νίντζα δεν τρώνε πίτσες, τρώνε κρέας. Πολύ κρέας. Θα φάμε λοιπόν καλαμάκια, εντάξει;... Πού είσαι... Βάλε δεκαπέντε καλαμάκια, δυο πατάτες με τυρί και δυο τζατζίκια. Τι θα πιούμε;»

«Πορτοκαλάδα».

«Κοκακόλα».

«Μια πορτοκαλάδα, μια κόκα και μια Κάιζερ».

«Η πορτοκαλά-δ-α... η κοκακόλα και η μπιρίτσα. Πατάτες να φέρω τώρα ή με σουβλάκια;»

«Γιατί το 'κανες αυτό; Πες μου γιατί το 'κανες;»

«Είμαι νίντζα!»

«Τον κακό σου τον καιρό είσαι!»

«Γιατί τον χτυπάς, ρε Γιώτα;»

«Καλά, δεν είδες που κλότσησε τον άνθρωπο;»

«Ε και; Ξέρεις πόσες κλοτσιές έχει φάει αυτός στη ζωή του; Η κλοτσιά του παιδιού θα τον πονέσει;»

«Είδα καλά; Σε κλότσησε το κωλόπαιδο;»

«Άσ' το, Γκιωργκάκη, φίλε μου. Μικρό κακό».

«Ξύπνα, ρε! Μην αφήνεις να σε κλοτσάνε! Μαύροι είναι αυτοί, ρε! Όχι εσύ!»

«Όχι, μαύροι. Αμερικάνοι».

«Ποιοι Αμερικάνοι, μαλάκα μου!»

«Μικρός με κλοτσάει, μπαμπάς μου αφήνει ντύο ευρώ. Όπως Αμερικάνοι».

«Είσαι ξύπνιος, φίλε, σε παραδέχομαι. Γι' αυτό μαθαίνεις τόσο εύκολα τα ελληνικά, που είναι στριμμένη γλώσσα. Έλα τώρα να σου δείξω κάτι να θολώσεις. Κόιτα το! Όχι, κοίτα το καλά! Τογιότα Κορόλα Βέρσο! Τριάντα δύο διαφορετικοί συνδυασμοί χώρου, εννιά αερόσα-

κοι, ηχοσύστημα με σιντί, ντιβιντί με οθόνες στην πλάτη του οδηγού και του συνοδηγού! Άσε πια η γκλαμουριά! Μιλάμε για πολλή γκλαμουριά! Τα έβαξα όλα σου λέω: Αυτο-Μότορ-Σπορτ, Τέσσερις Τροχοί, Ντράιβ, Καρ εντ Ντράιβερ, όλα! Άλλο αμάξι σαν κι αυτό δε βρήκα! Για μια στιγμή σκέφτηκα μήπως πάω για το Τογίττα Λανκρούζερ, αλλά - »

«Lan-d-cruiser, Γκιωργκάκη, φίλε μου. Έτσι το λένε αγγλικά: Lan-d-cruiser».

«Μη μου πεις! Κι εσύ πού έμαθες την οξφορδιανή προφορά, ρε μαλάκα, στο Σουδάν; Κλείσε τώρα το περιοδικό και γράψε μου 'παρμπρίζ', να δούμε το ξέρεις;... Βλέπεις; Παρμπρίζ γράφεται μία λέξη και με 'ι' και όχι 'παρμπριζ'. Μη μου πουλάς μούρη λοιπόν!»

«Όταν τελειώσεις με το φροντιστήριο, μπορείς να μου φτιάξεις ένα σουβλάκι με γύρο κοτόπουλο; Με την ησυχία σου, δε βιάζει».

«Εντάξει, ρε φίλε. Μαθαίνω σ' έναν ξένο φουκαρά πέντε κουτσά ελληνικά. Κάνε λίγη υπομονή. Δεν πέθανες από την πείνα».

«Ωσπου να μάθει αυτός ελληνικά, εγώ σίγουρα θα 'χω πεθάνει από ασιτία».

«Έλα, ρε Μπασίρ, γιατί μας την έσπασε, το αρχίδι. Έλα να δεις χάι φάι, να χαζέψεις! Ραδιοενισχυτής, σιντί πλέιερ, διπλό κασετόφωνο, δυο ηχεία των ογδόντα βατ και δυο των σαράντα. Το φουλάρεις και τύφλα να 'χει το Μέγαρο Μουσικής! Κι εδώ το μεγαλείο που κλείνει όλα τ' άλλα! Το χομ σίνεμα της Φίλιπς! Κλείσε τώρα τα μάτια σου και δεσ το όνειρο σε γιγαντοοθόνη! Πρωί, ώσπου ν' ανοίξει το μαγαζί, φουλάρω το χάι φάι! Το βράδυ, όταν γυρίζω ξεθωωμένος από τη δουλειά και θέλω να χαλαρώσω, φουλάρω το χομ σίνεμα. Και ενδιάμεσα το Τογίττα Κορόλα Βέρσο! Ξέρεις πόσο κάνει όλο το πακέτο μαζί;»

«Πόσο;»

«Ένα δεκατριάρι στο προπό! Έλα, σειρά σου τώρα. Πες τι θα κάνεις με τα λεφτά σου».

«Ντεν ξέρω. Το σκέφτομαι».

«Θα πάρεις σπίτι στο Χαρτούμ ή θα φέρεις εδώ την οικογένειά;»

«Ντεν θ-έλω να πάρω απόφαση ακόμα».

«Γιατί;»

«Γιατί πολλά λεφτά και ντεν πιστεύω να κερ-δ-ίσω. Γι-αυτό καλύτερα μην πάρω απόφαση».

«Για να κερδίσεις πρέπει να πιστέψεις, μαλάκα μου. Να πιστέψεις και να κάνεις όνειρα. Τότε μόνο κερδίζεις. Εσύ δεν πιστεύεις, δεν κάνεις όνειρα, και θα πάρεις κι εμένα στο λαιμό σου».

«Στο ντικό μου πατρίντα - »

«Στη δική μου πατρίδα. Η πατρίδα είναι γένους θηλυκού».

«Στη δ-ική μου πατρί-δ-α, στον Θ-εό πιστεύεις, στα πολλά λεφτά ντεν πιστεύεις, Γκιωρ-γ-άκη μου, φίλε μου».

«Εντάξει, όπως νομίζεις. Ρίξε μια τελευταία ματιά στο δελτίο, γιατί το κλείνω. Συμφωνείς να παίξουμε ένα-χι τον Παναθηναϊκό;»

«Συμφωνώ».

«Συμφωνείς να παίξουμε στάνταρ δύο τον Ολυμπιακό;»

«Συμφωνώ».

«Και συμφωνείς να παίξουμε ένα καρφωτό το Ηρακλής - Καλαμαριά».

«Συμφωνώ».

«Το κλείνω, λοιπόν, και αύριο πρωί πρωί το καταθέτω».

«Γ-ιωρ-γ-άκη μου, φίλε μου. Μου κάνεις χάρη;»

«Τι χάρη;»

«Ντώσεις και γκια μένα λεφτά και εγώ σου δ-ώσω Δ-ευτέρα».

«Κανένα πρόβλημα. Το πιστωτικό όριό σου σε υπερκαλύπτει».

«Μάστορα, θα 'ρθεις να πάρεις παραγγελία;»

«Αμέσως!»

«Γ-ιωρ-γ-άκη, φίλε μου, αυτή τη φορά έγκραψα παραγγελία. Κοίτα, έ-γ-ραψα σωστά;»

«Μερίδες γύρο χοιρινό 2, γύρο κοτόπουλο, μπιφτέκια, πατάτες 2, τζατζίκια 2, χοριάτικη. Ολόσωστα, εκτός από τη χωριάτικη που γράφεται με ωμέγα. Μπράβο, Μπασίρ, σκίζεις!»

«Δε μου λες; Το τζατζίκι στην αραπιά έ-
τσι το κρατάνε, όπως το κρατάς εσύ;»

«Για κάτσε, ρε φίλε. Τι σου 'κανε ο άν-
θρωπος και μπλέκεις την αραπιά;»

«Τι έγινε, προσβάλαμε τον σερβιτόρο σου;
Εσύ θα 'τρωγες τζατζίκι που το σερβίρουν με
ένα μαύρο δάχτυλο χωμένο μέσα του; Εκτός
δηλαδή κι αν σερβίρετε το δάχτυλο αντί για ε-
λιά Καλαμάτας. Το χρώμα πάντως ταιριάζει».

«Μπασίρ, φέρε το τζατζίκι να το αλλάξω.
Και πού είσαι; Να κρατάς το πιάτο από κά-
τω και με τα πέντε δάχτυλα. Έτσι κάνουν
στα καλά μαγαζιά».

«Καλά, πώς ξεφτυλίστηκε τόσο πολύ αυ-
τός ο τόπος; Πριν από μερικά χρόνια θα το
είχαν απολύσει το γκαρσόνι αν φερόταν έτσι
σε πελάτη. Τώρα το υπερασπίζονται, και εί-
ναι και μαύρος αποπάνω».

«Πώς πάει, Γκιωργκάκη μου, φίλε μου;»

«Να παρακαλάς να μην τελειώσει. Παί-
ζουμε τα τελευταία πέντε λεπτά συν τις καθυ-
στερήσεις και κερδίζει ένα μηδέν ο Πανιω-
νιος».

«Την πατήσαμε, Γκιωργκάκη. Πέταξε ντε-
κατριάρι».

«Περίμενε, έχουμε άλλα οκτώ λεπτά. Πο-
τέ δεν ξέρεις».

«Ξέρω τι λέω, Γκιωργκάκη μου, φίλε μου.
Σου μιλάει καντέμης. Πέταξε».

«Μάστορα, φέρε άλλη μία πατάτες και
μία φέτα λαδορίγανη».

«Και δυο πράσινες».

«Παιδιά, λυπάμαι. Κλείσαμε».

«Πώς το 'πες αυτό;»

«Το μαγαζί έκλεισε».

«Καλά, είσαι σοβαρός; Πάνω στο φαί, σου
τη δίνει ξαφνικά και κατεβάζεις τα ρολά;»

«Εκτάκτως σήμερα πρέπει να κλείσουμε
νωρίς. Δεν πληρώνετε τίποτα, το μαγαζί
κερνάει».

«Δεν είναι να βγαίνεις έξω Κυριακή, γαμώ-
το. Όλοι βαριούνται που ζούνε. Χίλιες φορές να
κάθεται σπίτι και να τη βγάζεις με πίτσα».

«Μπασίρ, κλείδωσε το μαγαζί και άνοιξε
μπίρες! Το πιάσαμε, Μπασίρ! Το πιάσαμε το
δεκατριάρι! Απίστευτο κι όμως αληθινό!»

«Πανα-θηναϊκός έβαλε γκολ;»

«Το πιστεύεις, σκόραρε στο τελευταίο λε-
πτό. Πρώτη φορά στη ζωή μου πανηγυρίζω
που δεν έχασε ο Παναθηναϊκός! Λοιπόν, να
οργανωθούμε. Εσύ κόβεις ψωμί, ετοιμάζεις
τη σαλάτα, εγώ ψήνω τα σουβλάκια, κόβω το
γύρο και το γιορτάζουμε».

«Λέω να κάνω τηλέφωνο στη γ-υναίκα».

«Μετά. Πρώτα πρέπει να δούμε την
“Αθλητική Κυριακή” να ξέρουμε πόσα κono-
μήσαμε. Άντε, γεια μας».

«Γεια μας. Με το δ-εζί».

«Με το καλό λέμε, όχι με το δεζί. Με το
δεζί λέμε όταν κάνουμε ποδαρικό ή όταν κά-
τι αρχίζει καλά. Όταν περιμένουμε κάτι κα-
λό, τότε λέμε με το καλό».

«Με το καλό».

«Αποφάσισες τι θα κάνεις με τα λεφτά;»

«Σκέφτομαι ακόμα».

«Αργείτε όμως, ρε παιδί μου. Αργείτε πο-
λύ. Το σκέφτεστε από δω, το γυρίζετε από
κει, ώσπου μπαίνουν οι Αμερικάνοι και σας
τα κάνουν λίμπα. Βλέπε Ιράκ».

«Άμα λείπουν όλα, Γκιωργκάκη, φίλε μου,
δ-ύσκολο να ξέρεις ποιο να πάρεις πρώτο».

«Σιωπή τώρα. Λέει το προπό... Όχι, ρε
πούστη! Όχι τέτοια καντεμιά, ρε πούστη μου!»

«Τι έγινε;»

«Ξέρεις πόσοι έπιασαν το δεκατριάρι;
Δεκατέσσερις! Δεκατέσσερα δεκατριάρια, το
πιστεύεις; Και μοιράζουν από είκοσι χιλιάδες
εκατόν πενήντα ευρώποια στον καθένα».

«Λίγχα είναι, Γκιωργκάκη μου, φίλε μου;
Πάρουμε από ντέκα χιλιάντες ευρώ;»

«Τι λες, ρε φίλε! Δεν καταλαβαίνεις από
μεγέθη, γαμώτο μου! Εδώ πας να πιάσεις
μια φορά στα τόσα χρόνια την καλή και έρ-
χονται άλλοι δεκατέσσερις και σ' τα βουτάνε
από την τσέπη, ρε πούστη μου! Λοιπόν, κλεί-
σαμε και πάμε σπίτι».

«Δ-ε γιορτάσουμε;»

«Τι να γιορτάσουμε; Που μας έφαγαν τα
λεφτά; Άσ' το, μου 'φυγε η όρεξη».

«Πού θέλεις να κάνεις τηλέφωνο;»

«Σου-δ-άν».

«Πού στο Σουδάν;»

«Χαρτούμ».

«Τα λες ένα ένα, κι έχω άλλους εκατό. Κάτσε και περίμενε».

«Πήρες λεφτά προπό, Γ-ιωρ-γ-άκη φίλε μου;»

«Ποια λεφτά; Τα ψιλά, θέλεις να πεις. Τα πήρα σήμερα το πρωί».

«Μου δ-ώσεις κι εμένα δ-έκα χιλιά-δ-ες μου».

«Ποιες δέκα χιλιάδες;»

«Τις δ-έκα χιλιάδες από προπό».

«Για κάτσε, ρε Μπασίρ. Εγώ πλήρωσα το δελτίο από την τσέπη μου. Εγώ το πήγα στο πρακτορείο. Και θα σου δώσω τα μισά; Γιατί, κορόιδο είμαι;»

«Σου είπα ντώσεις μερτικό μου κι εγώ σου ντώσω μόλις πάρω λεφτά».

«Τι μου δώσεις και σου δώσω. Εγώ ξέρω ότι πήγα στο πρακτορείο, κατέθεσα το δελτίο και το πλήρωσα ολόκληρο από την τσέπη μου, αυτό ξέρω. Και στο κάτω κάτω τι πήρα, για να δώσω και σ' εσένα; Είκοσι ψωρο-χιλιάρικα. Εδώ άφησα το Τογιότα Βέρσο,

και κατρακύλησα στο Νισάν Μίκρα και μετά το χάι φάι δεν είχα όλα τα λεφτά για το χομ σίνεμα και έβαλα και πέντε δόσεις».

«Εντάξει. Σου ντώσω τώρα αμέσως λεφτά προπό».

«Να μου τα δώσεις. Για το επόμενο δελτίο όμως».

«Τι επόμενο;»

«Γι' αυτό που θα παίζουμε την άλλη Κυριακή».

«Όχι άλλη Κυριακή. Εγώ τέλω λεφτά μου τώρα».

«Μπασίρ, άκου να δεις. Ξέρεις ότι σ' αγαπώ».

«Ξέρω».

«Ξέρεις ότι είμαι φίλος σου και σε προστατεύω».

«Ξέρω».

«Ξέρεις ότι εγώ σου έμαθα ελληνικά».

«Ξέρω».

«Λοιπόν, σου δίνω το λόγο μου ότι δε θ' αγγίξω δεκάρα από τα επόμενα λεφτά, αν δεν πάρεις πρώτα εσύ τα δέκα χιλιάρικα».

«Ντεν καταλαβαίνω τι λες».

«Λέω πως μόλις κερδίσουμε πάλι το προπό, θα πάρεις πρώτα εσύ τα δέκα χιλιάδες ευρώ συν το μερίδιό σου από το καινούργιο και μετά θα πάρω εγώ. Σου δίνω το λόγο μου πως από το επόμενο προπό δε θα πάρω δεκάρα, πριν πάρεις εσύ τα δικά σου».

«Όχι καινούργιο προπό. Εγώ τέλω απ' αυτό».

«Για κάτσε, ρε Μπασίρ. Αφού δεν αποφάσισες ακόμα τι θα τα κάνεις τα λεφτά! Γιατί βιάζεσαι τόσο πολύ; Κάτσε ν' αποφασίσεις πρώτα! Τώρα, και να τα πάρεις, δε θα ξέρεις τι να τα κάνεις και θα γίνουν σκορποχώρι. Άκου με που σου λέω. Είναι ρίσκο να σου πέφτουν λεφτά και να μην ξέρεις τι να τα κάνεις. Θολώνεις και σου γλιστράνε μέσα από τα χέρια. Λοιπόν, όπως είπαμε. Από την επόμενη φουρνιά θα πάρεις πρώτα εσύ και μετά εγώ. Έλα τώρα, γιατί έχουμε και δουλειά. Πιάσε να κόβεις ντομάτες...»

«Όνομα: Μπασίρ».

«Μάλιστα».

«Επώνυμο: Αλ Χάλεντ».

«Μάλιστα».

«Τόπος και χρόνος γέννησης: Χαρτούμ 1975. Σωστό;»

«Σωστό».

«Λοιπόν, Μπασίρ. Θα σου διαβάσω αυτά που μου είπες και αν θέλεις ν' αλλάξεις κάτι μου το λες, εντάξει;»

«Εντάξει».

«Στην Ψησταριά "Έβρος" εργάζομαι από το έτος 2002. Εκεί γνώρισα και τον Γεώργιο Τσάκωνα, ο οποίος εργαζόταν στο ίδιο κατάστημα ως ψήστης. Ο εν λόγω Γεώργιος Τσάκωνας μου φέρθηκε με καλοσύνη από την πρώτη μέρα που έπιασα δουλειά στο κατάστημα. Έτσι μετά από κάποιο διάστημα αναπτύχθηκε μια ειλικρινής φιλία μεταξύ μας. Σχεδόν κάθε εβδομάδα συμπληρώναμε μαζί ένα δελτίο προπό. Το ίδιο συνέβη και την περασμένη Πέμπτη, 7 Οκτωβρίου. Επειδή δεν είχα χρήματα, παρακάλεσα τον Γεώργιο Τσάκωνα να πληρώσει αυτός ολόκληρο το ποσό του δελτίου και να του δώσω τα χρήματα που

μου αναλογούσαν αργότερα, πράγμα που αποδέχτηκε. Την Κυριακή, 10 Οκτωβρίου, το βράδυ, όταν έγινε γνωστό ότι είχαμε πετύχει το δεκατριάρι, ο Γεώργιος Τσάκωνας έκλεισε νωρίτερα το κατάστημα, ώστε να εορτάσουμε μαζί την επιτυχία μας. Κατά τη διάρκεια όμως της τηλεοπτικής εκπομπής "Αθλητική Κυριακή" πληροφορηθήκαμε ότι εκτός από εμάς είχαν κερδίσει το δεκατριάρι άλλοι δεκατέσσερις παίκτες του προπό. Τότε η διάθεση του Γεωργίου Τσάκωνα άλλαξε αμέσως. Οργίστηκε με την κακοτυχία του, επειδή θα μοιραζόταν το ποσό με άλλους δεκατέσσερις. Το πρωί της Δευτέρας και περί την δεκάτη ώρα, όταν άνοιξε η ψησταριά, ρώτησα τον εν λόγω Γεώργιο Τσάκωνα εάν είχε εισπράξει τα χρήματα από το δεκατριάρι. Μου απάντησε πως τα είχε εισπράξει, αλλά όταν του ζήτησα το μερίδιό μου, που ανερχόταν σε δέκα χιλιάδες ευρώ, ο εν λόγω Γεώργιος Τσάκωνας αρνήθηκε να μου το δώσει. Στην αρχή επικαλέστηκε ότι είχε πληρώσει αυτός εξ ολοκλήρου το δελτίο προπό και συνεπώς το ποσό τού ανήκε

καθ' ολοκληρίαν. Όταν του είπα πως ήμουν έτοιμος να του δώσω αμέσως το μερίδιο που μου αναλογούσε για την πληρωμή του δελτίου, μου απάντησε ότι θα το δεχόταν, αλλά ότι το ποσό θα ίσχυε για το επόμενο δελτίο, που θα συμπληρώναμε μαζί. Μετά επιχείρησε να με καθησυχάσει διαβεβαιώνοντάς με πως όταν θα κερδίζαμε το επόμενο δεκατριάρι, θα έπαιρνα εγώ πρώτος τόσο τα δέκα χιλιάδες ευρώ που μου αναλογούσαν εκ του παρόντος δελτίου όσο και το μερίδιό μου από τυχόν κέρδη εκ του μελλοντικού δελτίου. Δεν έδωσε ουδεμία σημασία στις συνεχιζόμενες αντιρρήσεις μου και έκλεισε τη συζήτηση οριστικά, επικαλούμενος ότι είχαμε δουλειά. Μου ζήτησε μάλιστα να αρχίσω να κόβω ντομάτες και κρεμμύδια για τα σουβλάκια της ημέρας. Ενώ κρατούσα το μαχαίρι και τεμάχιζα τις ντομάτες, αισθανόμουν ταυτόχρονα να περιέρχομαι σε ενβρασμό ψυχής λόγω της αδικίας που μου είχε γίνει. Τη στιγμή εκείνη, ο εν λόγω Γεώργιος Τσάκωνας μου είχε στραμμένη την πλάτη και τοποθετούσε το γύρο στον οβελία. Χωρίς να έ-

χω συναίσθηση της πράξης μου, επιτέθηκα από τα όπισθεν στον εν λόγω Γεώργιο Τσάκωνα και άρχισα να του καρφώνω το μαχαίρι στην πλάτη, ώσπου έπεσε αιμόφυρτος στο πάτωμα. Μετά θυμάμαι ότι πέταξα το μαχαίρι και εγκατέλειψα τρέχοντας την ψησταριά... Τα κατάλαβες αυτά που σου διάβασα;

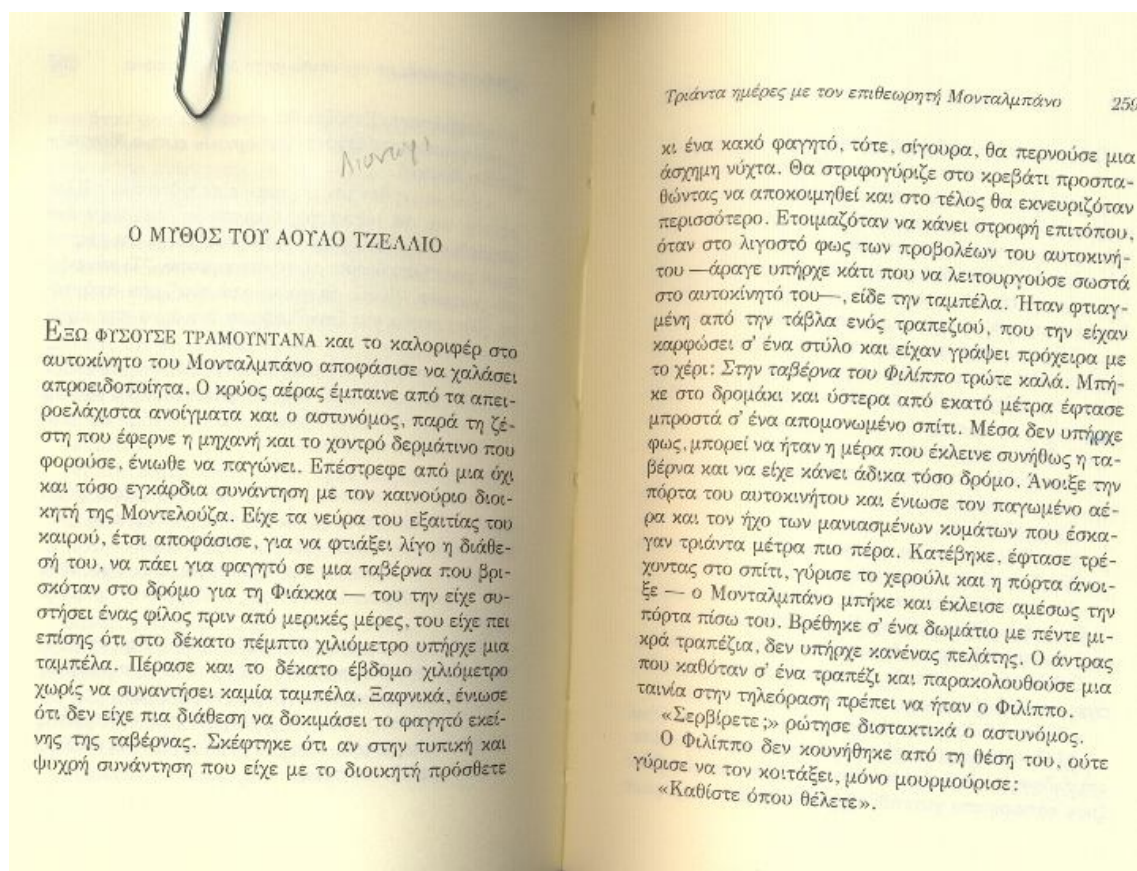
«Μάλιστα».

«Τίποτα δεν κατάλαβες, αλλά δεν πειράζει. Τα έγραψα όπως μου τα είπες. Σου 'βαλα και το "εν βρασμώ ψυχής" μπας και πιάσει».

«Τα κατάλαβα όλα. Ξέρω ελληνικά. Και γ-ράφω και δ-ιαβάζω».

«Τυχερός είσαι. Θα σου χρειαστούν στη φυλακή... Βλασόπουλος, κύριε αστυνόμε. Εντάξει, υπέγραψε. Τελειώσαμε. Τον στέλνω στο Μεταγωγών».

Ο Μονταλμπάνο έβγαλε το δερμάτινο που φορούσε και πήγε να καθίσει στο τραπέζι που ήταν κοντά στην ξυλόσομπα. Έπειτα από πέντε λεπτά και επειδή ο άντρας συνέχιζε να παρακολουθεί την ταινία στην τηλεόραση, ο αστυνόμος σηκώθηκε, πήγε στον μπουφέ, πήρε ένα καλαθάκι με ψωμί, ένα μπουκάλι κρασί και γύρισε στη θέση του. Τελικά, ύστερα από δέκα λεπτά, στην οθόνη της τηλεόρασης φάνηκε η επιγραφή «Τέλος του πρώτου μέρους» και ο Φιλίππο, από άγαλμα που ήταν μπροστά στην τηλεόραση, ξανάγινε άνθρωπος. Πλησίασε στο τραπέζι όπου καθόταν ο Μονταλμπάνο και ρώτησε:

«Τι θέλετε να φάτε?».

«Μου είπαν ότι μαγειρεύετε πολύ ωραία χταπόδι αλλά ναπολετάνα».

«Είναι αλήθεια».

«Θα ήθελα να το δοκιμάσω».

«Να δοκιμάσετε ή να φάτε?»

«Να φάω. Βάζετε και ελιές από την Γκαέτα»;

Οι μαύρες ελιές από την Γκαέτα είναι από τα βασικά συστατικά για να έχει σωστή γεύση το φαγητό.

Ο Φιλίππο τον κοίταξε περιφρονητικά για την ερώτηση που του έκανε.

«Βέβαια, βάζω και κάπαρη».

Α! Η κάπαρη σ' αυτή τη συνταγή μπορεί να ήταν επικίνδυνη — δεν είχε ακούσει ποτέ να λένε ότι βάζουν κάπαρη στο χταπόδι αλλά ναπολετάνα.

κι ένα κακό φαγητό, τότε, σίγουρα, θα περνούσε μια άσχημη νύχτα. Θα στριφογύριζε στο κρεβάτι προσπαθώντας να αποκοιμηθεί και στο τέλος θα εκνευριζόταν περισσότερο. Ετοιμαζόταν να κάνει στροφή επιτόπου, όταν στο λιγοστό φως των προβολέων του αυτοκινήτου — άραγε υπήρχε κάτι που να λειτουργούσε σωστά στο αυτοκίνητό του —, είδε την ταμπέλα. Ήταν φτιαγμένη από την τάβλα ενός τραπεζιού, που την είχαν καρφώσει σ' ένα στύλο και είχαν γράψει πρόχειρα με το χέρι: Στην ταβέρνα του Φιλίππο τρώτε καλά. Μπήκε στο δρομάκι και ύστερα από εκατό μέτρα έφτασε μπροστά σ' ένα απομονωμένο σπίτι. Μέσα δεν υπήρχε φως, μπορεί να ήταν η μέρα που έλυνε συνήθως η ταβέρνα και να είχε κάνει άδικα τόσο δρόμο. Άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου και ένωσε τον παγωμένο αέρα και τον ήχο των μανιασμένων κυμάτων που έσκαγαν τριάντα μέτρα πιο πέρα. Κατέβηκε, έφτασε τρέχοντας στο σπίτι, γύρισε το χερούλι και η πόρτα άνοιξε — ο Μονταλμπάνο μπήκε και έκλεισε αμέσως την πόρτα πίσω του. Βρέθηκε σ' ένα δωμάτιο με πέντε μικρά τραπέζια, δεν υπήρχε κανένας πελάτης. Ο άντρας που καθόταν σ' ένα τραπέζι και παρακολουθούσε μια ταινία στην τηλεόραση πρέπει να ήταν ο Φιλίππο.

«Σερβίρετε;» ρώτησε διστακτικά ο αστυνόμος.

Ο Φιλίππο δεν κουνήθηκε από τη θέση του, ούτε γύρισε να τον κοιτάξει, μόνο μουρμούρισε:

«Καθίστε όπου θέλετε».

«Κάπαρη από την Παντελλερία» είπε ακριβολογώντας ο Φιλίππο.

Ο Μονταλμπάνο άρχισε ν' αλλάζει γνώμη. Η κάπαρη της Παντελλερίας είναι ξινούτσικη και πολύ γευστική, μπορεί και να έδνε η γεύση της με το φαγητό ή, στη χειρότερη περίπτωση, δε θα το χαλούσε.

Πριν πάει προς την κουζίνα, ο Φιλίππο κοίταξε στα μάτια τον αστυνόμο κι αυτός δέχτηκε την πρόκληση. Ανάμεσα σ' αυτόν και στον Φιλίππο, ήταν φανερό, είχε αρχίσει μια μονομαχία. Κάποιος που δεν ξέρει από μαγειρική θα μπορούσε να μείνει κατάπληκτος: Τι χρειάζεται για να μαγειρέψεις χταπόδι αλλά ναπολετάνα; Σκόρδο, λάδι, ντομάτα, αλάτι, πιπέρι, κουκουνάρι, μαύρες ελιές από την Γκαέτα, σταφίδα σουλτανίνα, μαϊντανό, φέτες τηγανισμένο ψωμί και το φαγητό είναι έτοιμο. Τι γίνεται όμως με τις αναλογίες; Το ένστιχτο είναι που σε οδηγεί να βάλεις την κατάλληλη ποσότητα αλατιού και τη σωστή δόση σκόρδου;

Η φανταστική λογομαχία του αστυνόμου διακόπηκε απότομα από την πόρτα που άνοιξε ξαφνικά και χτύπησε με θόρυβο στον τοίχο.

Ο αέρας, σκέφτηκε ο Μονταλμπάνο, αλλά δεν πρόλαβε να σηκωθεί για να την κλείσει.

Μπήκαν δυο άντρες, φορούσαν σκούφους που άφηναν μόνο τα μάτια τους να φαίνονται και στα χέρια τους κρατούσαν πιστόλια.

«Τι συμβαίνει;» ρώτησε ο Φίλιππο και βγήκε από την κοιτίνα, κρατώντας στο χέρι έναν πλάστη.

«Ακίνητοι» φώναξε ο ένας από τους δύο άντρες, που ήταν μικροκαμωμένοι, ο άλλος έμοιαζε με κολοσσό.

Δύο απελπισμένοι που προσπαθούν μ' αυτό τον τρόπο να μαζέψουν μερικές χιλιάδες λιρέτες, σκέφτηκε ο Μονταλμπάνο.

Μπορεί όμως και να μην ήταν τόσο απλά τα πράγματα, γιατί ο μικροκαμωμένος κοίταξε τον αστυνόμο και είπε:

«Α, εσένα έψαχναν και επιτέλους σε βρήκα».

Προφανώς τον είχαν ακολουθήσει και είχαν καταλάβει ότι το μέρος ήταν ιδανικό για να πραγματοποιήσουν ό,τι είχαν κατά νου. Κι αυτό που είχαν στο νου τους ήταν πιθανόν να σκοτώσουν τον Μονταλμπάνο. Λένε ότι όταν κάποιος πρόκειται να πεθάνει, βλέπει όλη τη ζωή του να περνάει μπροστά από τα μάτια του σαν κινηματογραφική ταινία. Αυτό όμως που σκέφτηκε ο Μονταλμπάνο ήταν:

Τώρα θα με σκοτώσουν και δε θα φάω το χταπόδι αλλά ναπολετάνα.

Ενώ ο μικροκαμωμένος ήρθε προς το μέρος του σιγά σιγά —έτσι κι αλλιώς δε χρειαζόταν να βιαστεί, είχε όσο χρόνο ήθελε—, ο σύντροφός του ο κολοσσός τον κοίταζε επίμονα· ο αστυνόμος ένιωθε περισσότερο άβολα από εκείνο το βλέμμα παρά από το πιστόλι

που τον σημάδευε. Ο μικροκαμωμένος έφτασε κοντά στο τραπέζι του Μονταλμπάνο.

«Αν θέλεις να προσευχηθείς, κάν' το» είπε.

Τότε συνέβη κάτι απίστευτο. Ο κολοσσός έπιασε το πιστόλι με το αριστερό του χέρι, πλησίασε γρήγορα και αθόρυβα τον τρομοκρατημένο Φίλιππο, πήρε από το χέρι του τον πλάστη, πλησίασε το σύντροφό του που ετοιμαζόταν να πυροβολήσει τον αστυνόμο και του έδωσε ένα δυνατό χτύπημα με τον πλάστη στο κεφάλι. Ο άλλος έπεσε αναίσθητος και το όπλο έφυγε από το χέρι του.

Μετά ο κολοσσός είπε στον Μονταλμπάνο:

«Μείνε ακίνητος, δε θέλω να στοχάσω».

Κοίταξε προσεκτικά και πυροβόλησε. Η σφαίρα πέρασε ξυστά από το κεφάλι του αστυνόμου και καρφώθηκε στον τοίχο. Ο Φίλιππο φώναξε. Ο κολοσσός φάνηκε να μην τον άκουσε, γύρισε και πυροβόλησε άλλη μια φορά προς τον τοίχο που ήταν πίσω του.

Ο Φίλιππο γονάτισε και άρχισε να προσεύχεται δυνατά, έτρεμε σαν να τον είχαν πιάσει σπασμοί.

«Συνεννοηθήκαμε;» ρώτησε ο κολοσσός τον Μονταλμπάνο.

Είχε σκηνοθετήσει μια ένοπλη συμπλοκή.

«Απόλυτα».

Τότε ο κολοσσός πήρε το πιστόλι που είχε πέσει από το χέρι του συντρόφου του και το έβαλε στην τσέπη του, μετά έπιασε τον αναίσθητο σύντροφό του

από το γιακά, τον έσυρε, άνοιξε την πόρτα και βγήκε.

Ο Μονταλμπάνο σηκώθηκε αμέσως και έτρεξε προς τον Φίλιππο που έτρεμε, του έδωσε δυο χαστούκια και του είπε:

«Άντε, τρέχα, θα καίει το χταπόδι!».

Παρ' όλη την τρομάρα που πήρε, η μαγειρική του Φίλιππο ήταν εξαίσια και ο Μονταλμπάνο έγλειψε στην κυριολεξία τα δάχτυλά του. Πλήρωσε ελάχιστα —χρειάστηκε να επιμείνει, γιατί ο Φίλιππο δεν ήθελε ούτε λιρέτα, το μόνο που ήθελε ήταν να φύγει ο πελάτης όσο γινόταν πιο γρήγορα—, μπήκε στο αυτοκίνητο και πήρε το δρόμο για το σπίτι του στη Μαρινέλλα. Στη διάρκεια της διαδρομής, ξανασκέφτηκε όσα είχαν συμβεί στην ταβέρνα του Φίλιππο. Ήταν φανερό ότι ο κολοσσός του είχε σώσει τη ζωή· άλλαξε γνώμη, έριξε αναίσθητο το σύντροφό του και για να μη φανεί ότι τον έκανε αυτός, σκηνοθέτησε τη συμπλοκή. Θα έλεγε ότι ο Φίλιππο χτύπησε το σύντροφό του και ότι αυτός αντέδρασε πυροβολώντας τον Μονταλμπάνο, εκείνος με τη σειρά του τον πυροβόλησε, αλλά στο τέλος κατ'αφερέντα να το σκάσει, παίρνοντας μαζί του και τον αναίσθητο σύντροφό του. Όμως η αρχική ερώτηση παρέμενε: Γιατί αποφάσισε να σώσει τον αστυνόμο, βλέποντας σε κίνδυνο την ίδια του τη ζωή, αν αυτοί που τον είχαν στείλει, οι αρχηγοί του δηλαδή, δεν πίστευαν ότι έτσι είχε εξελιχθεί η ιστορία.

Κάθε Κυριακή ο αστυνόμος συνήθιζε να αγοράζει μια οικονομική εφημερίδα, που αμέσως πετούσε στα σκουπίδια, μια και δεν καταλάβαινε τίποτα απ' όσα έγραφε. Κρατούσε όμως το πολιτιστικό ένθετο και συνήθιζε να το διαβάζει το βράδυ πριν κοιμηθεί.

Εκείνο το βράδυ, που τα μάτια του έκλειναν από τη νύστα και σκεφτόταν να σβήσει το φως για να κοιμηθεί, το βλέμμα του έπεσε σ' ένα μεγάλο και δύσκολο άρθρο, αφιερωμένο στον Άουλο Τζέλλιο, με την ευκαιρία της έκδοσης μιας συλλογής αποσπασμάτων από το έργο του *Noctes atticae*. Ο συγγραφέας, αφού ανέφερε ότι ο Άουλο Τζέλλιο έζησε το δεύτερο μετά Χριστό αιώνα, και έγραφε αυτό το μεγάλο έργο για να περάσει η ώρα τις μακριές χειμωνιάτικες νύχτες σ' ένα χωράκι που είχε στην Αττική, κατέληγε λέγοντας ότι ο Άουλο Τζέλλιο έγραφε για εντελώς άχρηστα πράγματα. Θα έμενε στη μνήμη όλων μόνο από ένα ασήμαντο γεγονός που είχε διηγηθεί: την ιστορία του Ανδροκλή με το λιοντάρι.

Σ' αυτό το σημείο ο αστυνόμος, αντί να κλείσει τα μάτια του και να κοιμηθεί, τ' άνοιξε διάπλατα. Ο Ανδροκλής και το λιοντάρι! Μήπως η εξήγηση του γεγονότος που συνέβη πριν από τέσσερις μέρες στην ταβέρνα του Φίλιππο ήταν μια μοντέρνα ερμηνεία του μύθου που είχε γράψει ο Άουλο Τζέλλιο; Ένας Ρωμαίος σκλάβος από την Αφρική, ο Ανδροκλής, το έσκαψε από τον αφέντη του, που τον έβαζε συνεχώς να κά-

νει αγγαρείες, και πήγε να κρυφτεί σε μια σπηλιά όπου ζούσε ένα άρρωστο λιοντάρι. Αντί να φάξει για άλλη σπηλιά, ο Ανδροκλής έμεινε εκεί και γιάτρεψε το λιοντάρι, το οποίο είχε πάθει μόλυνση από ένα μεγάλο αγκάθι που του είχε μπει στο πόδι. Όταν έγινε καλά, το λιοντάρι έφυγε και ο Ανδροκλής, ύστερα από διάφορες περιπέτειες, προσηλυτίστηκε στο χριστιανισμό και έφτασε στη Ρώμη. Μια μέρα τον συνέλαβαν γιατί ήταν χριστιανός, τον καταδίκασαν σε θάνατο και τον έριξαν στα λιοντάρια — ο Ανδροκλής έκανε το σταυρό του και μπήκε στην αρένα. Αμέσως ένα λιοντάρι, το πιο μεγάλο από τ' άλλα, όρμησε προς το μέρος του με ανοιχτό το στόμα. Αμέσως όμως, μπροστά στα έκπληκτα μάτια των θεατών, μαζεύτηκε και άρχισε να γλείφει τα χέρια του χριστιανού. Ήταν το λιοντάρι που ο Ανδροκλής είχε γιάτρεψει στην Αφρική. Φυσικά, έδωσαν χάρη στον πρώην σκλάβο. Ακριβώς όπως έδωσαν χάρη στον αστυνόμο. Ποιος ήταν όμως το λιοντάρι;

Η νύστα του έφυγε εντελώς. Σηκώθηκε, πήγε στην κουζίνα, έφτιαξε έναν καφέ, τον ήπιε, πήγε στο μπάνιο, έπλυνε το πρόσωπό του, ντύθηκε, φόρεσε το χοντρό δερμάτινο πανωφόρι που δεν του άρεσε και πήγε να περπατήσει στην παραλία.

Δυο ώρες περπατούσε, κάπνιζε και θυμόταν.

Όταν αρχίζεις να θυμάσαι, η μία ανάμνηση φέρνει την άλλη, αλλά κάθε τόσο έρχονται στο μυαλό και

αναμνήσεις δυσάρεστες, που σε κάνουν να ξεστρατίξεις από τον αρχικό δρόμο και σε αναγκάζουν να περιπλανηθείς σε μονοπάτια σκοτεινά και βρόμικα, όπου το λιγότερο που θα σου τύχει είναι να λερώσεις τα παπούτσια σου.

Παρ' όλα αυτά, γύρω στις τέσσερις το πρωί ένωσε ότι είχε βρει αυτό που έψαχνε: είχε βάλει στο στόμα του το λιοντάρι.

Ένα ήρεμο απόγευμα, γύρω στις τέσσερις, ο τριαντάρης υπαστυνόμος Μονταλμπάνο πηγαίνει με το αυτοκίνητο για δουλειά, σ' ένα χαμένο χωριουδάκι της Μαντόνε. Δίπλα από το μικρό επαρχιακό δρόμο, υπάρχει ένας γκρεμός είκοσι μέτρα. Ο Μονταλμπάνο σκέφτεται με ποιον τρόπο θα προσπεράσει το αυτοκίνητο που προπορεύεται γιατί πηγαίνει πολύ αργά, όταν το βλέπει να ντεραπάρει προς τα δεξιά και να πέφτει στον γκρεμό. Ο υπαστυνόμος σταματάει το αυτοκίνητό του στην άκρη του δρόμου, βγαίνει γρήγορα και βλέπει το αυτοκίνητο να κατρακυλάει και να καταλήγει σ' ένα φαράγγι. Χωρίς να το καλοσκεφτεί, αρχίζει να κατεβαίνει τον γκρεμό. Κρατιέται απ' ό,τι βρίσκει, από μια πέτρα ή από ένα κλαδί, το παντελόνι του σκίζεται και χάνει το ένα του παπούτσι. Δεν ξέρει πώς θα καταφέρει να φτάσει στο αυτοκίνητο, που έχει σταματήσει στο πλάι από τη μεριά του οδηγού. Μόλις πλησιάζει, καταλαβαίνει αμέ-

σως ότι ο οδηγός είναι νεκρός, έχει σπάσει το κεφάλι του. Δίπλα στον οδηγό είναι ένας πιτσιρικάς περίπου δεκαπέντε χρονών, έχει κλειστά τα μάτια του, το μέτωπό του είναι ματωμένο, βγκάζει. Ο Μονταλμπάνο καταφέρει να τον βγάλει έξω με μεγάλη προσπάθεια και κόπο, γιατί ο πιτσιρικάς μοιάζει με κολλοσό. Σαπλώνει το παιδί στο χόρτο — τότε εκείνο ανοίγει τα μάτια του, κοιτάζει τον Μονταλμπάνο και λέει:

«Βοήθησέ με, μη μ' αφήνεις».

«Δε σ' αφήνω» λέει ο υπαστυνόμος Μονταλμπάνο και βγάζει τη ζώνη του για να δέσει τον αριστερό μηρό του πιτσιρικά, που είχε μια βαθιά πληγή στη γάμπια και έχανε πολύ αίμα.

«Μη μ' αφήνεις».

Τα φοβισμένα και πονεμένα μάτια του πιτσιρικά δεν ξεκολλούν από πάνω του.

Μετά, ο υπαστυνόμος σηκώνει το βλέμμα του και βλέπει ότι δίπλα στο αυτοκίνητό του, στην άκρη του γκρεμού, είχε σταματήσει άλλο ένα — ένας άντρας έχει βγει και κοιτάζει κάτω.

Ο Μονταλμπάνο σηκώνεται όρθιος και αρχίζει να κουνάει απειλησιμένα τα χέρια του, να φωνάζει, να ζητάει βοήθεια, να δείχνει το τραυματισμένο παιδί. Ο άντρας κοίταξε για λίγο κάτω, μετά γύρισε, μπήκε στο αυτοκίνητό του και έφυγε.

«Σας παρακαλώ λυπηθείτε με, μη με αφήσετε...»

«Πούχασε, δε σ' αφήνω».

Μετά ο πιτσιρικάς έχασε τις αισθήσεις του. Ύστερα από λίγο έφτασε το ασθενοφόρο.

Έξι μήνες αργότερα, ο υπαστυνόμος Μονταλμπάνο μετατέθηκε και δεν ξανάδε τον πιτσιρικά, που είχε γίνει καλά στο μεταξύ.

Σαλβατόρε Νισέμι ήταν το όνομα του λιονταριού που έδειξε την ευγνωμοσύνη του.

Τι έπρεπε να κάνει; Μήπως να εκδώσει ένα ένταλμα σύλληψης; Αλλά πού να το βασίσει; Σε μια ιστορία που γράφτηκε το δεύτερο μετά Χριστό αιώνα, από ένα συγγραφέα που λεγόταν Άουλο Τζέλλιο; Αστέια λέμε;

Works on the story "THE GREEN CARD" Markaris

The meaning of the story

The students read the 1st story "Green card" of Markaris and they wrote the meaning of the story.

Anna Maria

The green card refers to the life of a Green man in foreign for him country.

He left from his locality and he went to study chemistry in Serbia, Sarajevo. Everything was ok until a war broke out and he swallowed to go back in his homeland where he grew up, Greece.

The doors were closed and he couldn't find a job and that's why Greek people were choosing foreign people to work for them for less money. So, he obligated to pretend the Serbian displaced and the beggar to live.

That thing brings to our mind an old phrase: "If you want to succeed in your place you must be very lucky" Many people do not deal with the job they want but they deal with the job they are obligated to do.

For example: Humans with certificates work as waiters in cafes to get by.

Christina

This story speaks for nowadays and poverty. One person who lived with his family in Bosnia. They came in Hellas because they wanted to find a better life. He made a lot of efforts to find a job but he didn't manage it. Then, one day, hang a paper in his neck which told "I am from Serbia and I am hungry". He pretended that was a beggar but many people behaved him bad. I suggest this book because it is a book with a truth.

Eva

In this extract we read the story of a very poor young Greek desperate beggar, who pretends being an immigrant in order to sensitize more passengers. The occupation he has chosen though, causes him plenty problems and quarrels with several shop owners and other mendicants as well.

Sometimes, after quarrels he ends up in the police station and when he sets free he continues the same miserable life. In my point of view, this story is very opportune and touching. Nowadays unemployment tortures the entire world and via this book, the writer cauterizes this phenomenon.

Furthermore he aims to the cessation of social distinctions between people from different nations. I would recommend this book to everyone for all the reasons above.

Eleni

Basilis is a young person of our era. A child with many dreams for the future. His failure of the exams drives him in Sarajevo to study there like a chemist. In Sarajevo he knew Milena, a girl who studied in French academy.

With the death of his mother he straggled on Milena's family. With the civil war they are forced to go in Greece. Basilis was returned to his country and all his family wait things for him. But Greece, at another time, closed the doors to him. He asked for a job everywhere but nothing. Basilis felt bad, his country didn't give him any choice, he was an emigrant to his country. So, he hung up to his neck a label said:

I AM FROM BOSNIA AND I AM HUNGRY.

Ioannis

A young boy walks with his mother when he sees a little tin. A beggar from Vosnia is wandering in the streets. Suddenly one day he saw two strange humans. He is thinking to escape but he didn't manage it and the two people injured seriously. Then he went in mercury to ask for help. But the owner he told him that if he didn't pay him, he would betray in the police station and of course he paid him. When he left he met Milena, an old friend and after the narration of their history it is discovered that the beggar was Greek and called Vassilis (Bill). He was a student and when he came in Greece from Vosnia he became a beggar denying all the suggestion for job. Now he is moving in front of a tavern, where some people behaved in a bad way and after many accidents he terminates in the police station, where a police officer let him free.

Unfortunately he rebecomes a beggar and shouts "I am a Serbian and I am hungry"
I recommended this book to other

Kritos

Many times we can see hostility and hate to the immigrants who come from countries which we suppose are downgraded. The Greek main character of the story represents an immigrant as to find a job but he is chased as a stranger and as a Greek. In the end he lives by begging and he has experience of humiliation which receives an immigrant.

Maria

This story speaks about a person, Vassilis, who came to Greece from Sarajevo to find more and better comforts. He tried to find a good for him job but no one wanted him for work. His family was under his support. Then, one day, the day that he made the final effort to find a job, he hung a piece of paper on his neck. **"I AM FROM SERBIA AND I AM HUNGRY"**. From that day he had a lot of problems to face. I think this is a really nice book which speaks about the poverty nowadays and a lot of truths are hidden in it.

Sissy

This story talks about a Greek person, who come to Greek from Serbia like an immigrant with his<<family>> to find best life's conditions, but he realized that the things here are very difficult, so he decided to work as a beggar. Wearing on his neck a sign saying "I am Serbian and I am hungry" he walked around some streets without earning some money in his bag.

This story really makes you feel sad. Also it makes you start thinking of other people who really need it. I recommended this book to others for the reasons above.

Sokratis

The two writers are describing the life of a Greek man in a foreign country and the problems he faced there.

Years ago he left Greece to go to Serbia to study chemistry and exactly in Sarajevo. He was absolutely acclimatized with the life there and he was coordinated and organized with his work.

Unfortunately war broke out and he obligated to go back to Greece.

By arriving in Greece he started searching for a job, but the things were getting worse and worse. No one wanted him because the Greek people preferred foreign people to work for them for less money. He was too desperate. The only thing he had to do was to masquerade to a beggar to manage to survive.

And after that tragic story we can understand that many people don't choose their job, they are obligated to do everything to live when things go wrong.

Jane

It was a man whose name is Billy. He was from Serbia with his wife Milleva and her brother family. There was a nice life Billy was a very good. She was a teacher and Milleva was graduated of French literature. They were living quite well when a war started so they had to return back to Greece but the destination didn't give them the same. They couldn't find a job and Billy became a beggar people saw him such as a leper they hit and swear him but the most the owner at the restaurant and one day. He called the police. Billy continued to beg with singing to his neck << I am from Serbia and I am hungry>>

Vassia

The writer describes us the situation that is a people from a foreign country!!!! He describes us the difficulties that he faced. He speaks for the problems that there are in our country and for our bad behaviour!!!

He searched for a job in his country...the situation that he describes is tragic

And after that tragic story we can understand that many people don't choose their job, they are obligated to do everything to live when things go wrong.

The questionnaire

In conclusion we chose to analyze the story, making a questionnaire and working on it during an excursion to the river Sperchios next to Lianokladi.

Analysis – Discussion for the story: “The Green card”

Reading the book, different persons appear from different ages, with different life conditions and in different situations.

All can understand that the story is about the making miserable of humans' life when the life evolves differently than the personal dreams and ambitions.

Let's search the story. Perhaps we could discover and other details about the humans' life, and criticism around the humans' behavior and perhaps the blight of a hypocritical society?

- How could you judge the child's behavior? Can you characterize him?
- For what reason do you believe that the child behaves like this?
- Did the beggar react in it? How?
- Which is your opinion about child's mother?
- Which is your opinion for the old lady, who supported the beggar? What represents here?
- Can you judge her phrase: "beggars and civil wars were our destiny"?
- The man accepted his role as beggar. Did he practice on it? How?
- Where "the law of the street" is based?
- Is there racism in the story; is there exploitation of the weak people? How it appears in the story?
- What do you believe for the people's reaction opposite the violent scene in the street? Can you underline some phrases that characterize this reaction?
- Even if the beggar didn't want to be known to the police, do you believe that he hoped for humans' mercy? Where can we see it?

- Which could be his feelings when he stayed alone and tried to take care of his wounds?
- Can we see the status quo of the society's illegality? Can you refer these cases?
- The owner of the small shop expressed negative comments for the political system for the immigrants, but does he see the personal responsibility of each citizen in his country?
- Which is your opinion about Milena (beggar's wife)? How do you believe she feels for her life, for her husband?
- For what reason and how the Greek man became a foreign beggar in his country?
- Which is your opinion about it?
- Do you agree with the phrase: "If you are Greek and you beg, you are user of drugs? If you are from Balkan and do it, you are a low value person, which confirms the generosity of the middle Greek "accommodated" human."
- Can you see any pride in beggar's character?
- Which is your opinion about the behavior of the tavern's owner and the clients against the beggar?
- Is there trust to the state's laws? Are citizens suspicious about everything? Which is their responsibility?
- Can you give some elements that show the policeman's Charitos character?
- The beggar stayed alone for hours, leaving from the police station, begging and thinking. Can you imagine what he perhaps was thinking and what he was feeling all these hours?
- Can you write your opinion about the story?
- How do you feel reading and analyzing it?
- What could be done as everyone could live with dignity and respectful?
- Are you optimistic for the future?

The excursion - Autumn 2008

The memories of our excursion and work near the forest of the river Sperchios.

We had an appointment to the river's bridge and walked about 40 minutes until we found a nice river coast.

We enjoyed throwing stones, taking photos and enjoying the environment.

Later we found a nice place (with a lot of insects and funny happenings with them :-)) and worked for the analysis of the story of our project.

When we finished it, we had a picnic of sandwich, biscuits, juice etc.

After all enjoyed, playing a traditional game "the nets", using the trunks of the trees around us. It was a joyful and a very active play!!!

Walking during our return, all were discussing and laughing full of satisfaction and nice memories!!! :-)

The students' analysis of the story "Green card"

Dimitris

- THE CHILD IS NAUGHTY AND SPOILED
- I BELIEVE THAT THE CHILD BEHAVES LIKE THIS BECAUSE IS BORING
- THE BEGGAR REACT AND STARTED TO PICK UP THE COINS FROM THE STREET
- SHE DIDN'T TAKE PART IN ALL THIS AND SHE IS INDIFFERENT
- THE OLD LADY IS THE PERSON WHO LIKES TO HELP PEOPLE IN ORDER EVERYONE TO BE HAPPY AND MORE USEFUL IN SOCIETY
- IN MY OPINION I THINK THAT A LOT OF PEOPLE FROM THE PAST COME TO GREECE FOR A BETTER LIFE
- HE PRACTICE HIS ROLE VERY HARD AND TRIED TO LOOK UNABLE TO WORK OR TO GET SUSPICIOUS OF HIM
- THE LAW OF THE STREET IS BASED TO SURPASS THE STRONGEST IN ORDER TO CONTROL EVERYTHING
- YES THERE IS A RATSISM AND EXPLORATION OF THE WEAK PEOPLE AND ESPECIALLY FOR LITTLE KIDS WHO ARE FORCED TO BEG FOR
- PEOPLE REACTION WAS UNFAIR AND MUTE << THEY WERE WATCHING AND THE WEREN'T PARTICIPATING <<THE CROWD OPEN THE ROAD TO PASS >> <<THE CROWD DISPERSE>>
- HE HOPED FOR HUMANS MERCY BY THE PHRASE HE DIDN'T WANT TO GIVE A CHANCE FOR CARITY HE WOULD FEEL ALONE, ANXIOUS, DISAPPOINTED AND SCARED
- TEACH O CITIZEN IS RESPONSIBLE FOR THE IMMIGRANTS BECAUSE DON'T GIVE THEM THE OPPORTUNITY TO PROVE WHAT THEY REALLY ARE THEY TREAT THEM AS A RUBBISH
- YES WHEN THE OWNER OF THE SHOP ASKED TO PAY HIM EVEN THOUGH THE BEGGAR WAS IN BAD CONDITION THE OTHER THING IS WHEN THE OWNER OF THE SHOP LOCKED THE DOOR AND LEFT THE BEGGAR IN
- SHE IS EDUCATED SHE FEELS DISAPPOINTMENT, WORRY AND DEPRESSION SHE IS ANXIOUS ABOUT HER HUSBAND BECAUSE HE PRETENDS THE BOSNIAN BEGGAR
- BECAUSE AS HE WAS LOOKING FOR A JOB HE REALIZED THAT THE FOREIGN FIND MORE EASY JOB THA THE GREEK
- I THINK THAT HE HAD NO CHOICE BECAUSE HE SAW THAT WAS THE ONLY THING HE COULD DO TO EARN SOME MONEY
- I AGREE BECAUSE MOST OF THE PEOPLE DON'T GIVE MONEY TO BYE DRUGS BECAUSE IT'S CAUSE DEATH PEOPLE GIVE MONEY ONLY FOR CHARITY
- HE IS PROUD BECAUSE WHEN HIS WIFE'S BROTHER TOLD HIM TO HELP HE DIDN'T WANTED
- THINK THAT THEIR BEHAVIOR IS UNFAIR AND UNACCEPTABLE
- THERE IS NO TRUST TO THE STATES LAW BECAUSE EVERYONE CAN DO WHAT EVER HE WANTS MOST OF THE CITIZENS BELIEVE THAT THERE IS NO LAW AND EVERYBODY HAVE CONCISENESS
- POLICEMAN CHARITOS IS FAIR, GOOD, REPUTABLE AND CONSCIENTIOUS
- HE WAS THINKING THAT HE WAS LUCKY AND PLEASED BECAUSE HE MANAGE TO COPY WITH ALL THE DIFFICULTIES HE WAS FREE TO START AGAIN
- I THINK THAT KIND OF PERSON REPRESENTS EXACTLY THE WAY OF LIVING FOR A LOT OF IMMIGRANTS AWAY FROM HOME THEIR PROBLEMS THEIR ANXIETY AND THEIR THOUGHTS
- I SOCKED BECAUSE IT'S A PITY A GREEK MAN TO PRETEND THE BOSNIAN IN ORDER TO LIVE A NORMAL AND BETTER LIFE WITH DIGNITY
- I BELIEVE THAT THE STATUS MUST HELP ALL THE PEOPLE WHO ARE IN NEED IT HAS TO BE MORE CLOSER TO THESE PEOPLE AND NOT TO PERSECUTE
- WE HAVEN'T SEE ANYTHING YET I BELIEVE THAT WILL COME WORSE DIFFICULT DAYS AND ALL MUST BE PREPARED

Eleni

1- How could you judge the child's behavior? Can you characterize him?

I believe that this child was very sly, impolite. He doesn't understand the other people because he didn't respect the beggar and he spotted his tin can.

2- For what reason do you believe that the child behaves like this?

I believe that this child wanted everybody attracted attention at him. Of course he wants and his mother attention.

3- Did the beggar react in it? How?

The beggar didn't react in it. Perhaps he knew the behavior of the other people and the ratsism.

4- Which is your opinion about the child's mother?

In my opinion the child's mother was indifferent and impolite, like her son. She had to apologies at the beggar.

5- Which is your opinion for the old lady, who supported the beggar? What represents here?

I think that she was sad about the beggar. She supported him because the mother and her son behave him with the worthiest way. The old woman was angry about it.

6- Can you judge her phrase: 'beggars and civil wars were our destiny'?

Here we see her indignation at the government. She is a little ratsism and she does a criticism at the whole society.

7- The man accreted his role as beggar. Did he practice on it? How?

He accreted his role as beggar. His experience had taught him that a good beggar had to blend in with the environment, like the trees and the benches. He drew in his legs, rested his chin on his knees and closed his eyes again. He didn't want to appear healthy. Nor, however, did he want to look ill, a carrier of microbes in a public place.

8- Where 'the law of the street' is based?

The 'law of the street' is based at the people who use the un helped children and they ill-threat them. These called gangs.

9- Is there ratsism in the story? Is there exploitation of the weak people? How it appears in the story?

There is ratsism in the story, from the gangs the old woman, the tavern, the waiter, the government.

10- What do you believe for the people's reaction opposite the violent scene in the street? Can you underline some phrases that characterize this reaction?

The people were inactive. They didn't help this poor beggar. A phrase that characterizes this reaction is the following 'They watched and did nothing, as though it was a matter of principle not to miss the free show. Only one little toddler, in his father's arms, punched the air imitating the thug's movements'.

11- Even if the beggar didn't want to be known to the police, do you believe that he hoped for human's mercy? Where can we see it?

I believe that he hoped for human's mercy, but he knew that this mercy could put him into big troubles with the police. This we can see it from this phrase 'He didn't want to give any opportunity to some belated do-gooder to call for the police or an ambulance'.

12- Which could be his feelings when he stayed alone and tried to take care of his wounds?

I think that he felt suffering and indignation. He couldn't hold out by the end. He thought about the police. If someone told the incident?

13- Can we see the status quo of the society's illegality? Can you refer these cases?

We can see the status quo of the society's illegality. The illegality is frequent. First of all the gang is who fight with the beggar and the tavern's owner.

14- The owner of the small shop expressed negative comments for the political system for the immigrants, but does he see the personal responsibility of each citizen in his country?

The owner of the small shop expressed negative comments for the political system, but he didn't see the personal responsibility of each citizen in his country.

15- Which is your opinion about Milena (beggar's wife)? How did you believe she feels for her life, for her husband?

I believe that Milena was a quiet person, but she wasn't optimistic for the future. She was also unfortunate for her husband for all her family and of course for her studies in French.

16- For what reason and how the Greek man become a foreign beggar in his country?

In Greece Basilis didn't find a job so he went in Serbia, but after some years created a civil war so we returned in Greece. Now he hasn't got anything. He tries to find a job but.....As a result he decided to be a beggar 'I am Servo-Bosnian and I am hungry'.

17- Which is your opinion about it?

In my opinion this decision was very big. The man must was despairing. He had to be a beggar to take care his family and have a job.

18- Do you agree with the phrase: 'If you are Greek and you beg, you are user of drugs? If you are from Balkan and do it, you are a low value person, which confirms the generosity of the middle Greek 'accommodated' human'.

Well, I think that this phrase is not true. On the other hand many Greek beggars are user of drugs but not only them. The most Balkan people use drugs too. They aren't all low value people. So these phrases aren't absolutely right.

19- Can you see any pride in beggar's character?

In the beggar's character I don't see 'pride'. I see a person who wants to take care his family. Only this.

20- Which is your opinion about the behavior of the tavern's owner and the clients against the beggar?

Their behavior was unacceptable. It was only a poor beggar. I believe that his sat opposite the tavern is not bad.

21- Is there trust in the state's laws? Are citizens suspicious about everything? Which is their responsibility?

People today don't respect the laws. They think that if they break a law it's not a big deal.

22- Can you give some elements that show the policeman's Charitos character?

Policeman Charitos is a just person. He defended the beggar and he said to the owner that there aren't charges against the beggar. . He is a kind man full of qualities.

23- The beggar stayed alone for hours, leaving from the police station, begging and thinking. Can you imagine what he perhaps was thinking and what he was feeling all these hours?

He was thinking about the police and the prison. If the policeman learned that he is a Greek man?

24- Can you write your opinion about the story?

I liked very much this story because it is shows the problems of all the people and from this you can understand the humans' predicament.

25- How do you feel reading and analyzing it?

When I read it I was so anxious to see what happens next for the poor Basilis.

26- What could be done as everyone could live with dignity and respectful?

If everyone was dignity and respectful it would be create the perfect society. A society where would be rule the equality, the freedom, but this for these days is a utopia.

27- Are you optimistic for the future?

Yes, of course I am optimistic for the future. I believe that all the people would help all their fellow citizens with love and by their heart.

Eva

-How could you describe the child's behavior? Can you characterize him?

-The child's behavior indicates a lot about his character and the moral values that his family has equipped him with. Apparently, he doesn't even dispose the most essential principles. As a result, he doesn't respect anybody and anything, so he is behaving violently and rudely, without thinking the consequences of his immature actions.

-For what reason do you believe that the child behaves like this?

-The child is simply a victim of his parent's indifference and totally wrong behavior towards him, so he wants to show off and tries to make his mother notice him, although he does it in a wrong way. He doesn't care about the problem that he causes to the beggar when he kicks the can and of course he doesn't apologize for it.

-Did the beggar react in it? How?

-The beggar was a silent man, who wanted the passengers not to notice him and cause any kind of trouble because this could automatically lead him to the police station and there his true identity could be revealed. He doesn't notice the child's action. For that reason, he doesn't reproach the young boy. He just recollects the coins from the street and continues his "occupation" like absolutely nothing has happened.

-Which is your opinion about the child's mother?

-In my opinion the child's mother should have reacted immediately after her son's action by reproaching him and explaining him why his behavior was faulty. However, since the writer mentions that she didn't perceive what had happened, I couldn't put the blame on her for that episode. On the other hand I would accuse her for not growing up her son in the right way and not learning him that every citizen has to respect the other's fortune.

-Which is your opinion for the old lady, who supported the beggar? What represents here?

-The old lady was furious when the child's mother didn't rebuke him for his action, so I could justify her behavior when she shouted at her. It was very kind of her supporting the beggar, despite the fact that she didn't have any personal profit out of it. She represents a conscientious and upright citizen who cares for everybody around him.

-Can you judge the phrase: "beggars and civil wars were our destiny"?

-Greece was always a poor country, plagued by unemployment. Furthermore, several non-significant factors were scattering the hatred and the envy between people, so civil wars were a common phenomenon. That's why, in my point of view, the writer of this passage uses this phrase in his text.

-The man accepted his role as beggar. Did he practice on it? How?

-The man was actually forced to end up as a beggar, since he had no other choice. Unemployment was torturing all the country, so he couldn't find a job anywhere else. He thought that as an immigrant he would sensitize more people. That's the reason why he pretended to be one of them. He was practicing his role as a beggar every single day in the street, while he was talking to people around him, in order to persuade them that he was a helpless immigrant.

-Where "the law of the street" is based?

-Every occupation has its own laws. As far as a beggar concerns, everyone of them has a special and permanent place or corner where he sits everyday. When he changes this site, and he "steals" another beggar's place he is breaking "the law of the street" in the same time. All in all this law is based on discretion and prudence.

-Is there ratsism in the story? Is there exploitation of the weak people? How it appears in the story?

-In this passage, there is indeed ratsism and exploitation of the socially weak people. This appears with the shop owner's behavior when he sees the beggar sitting next to his shop, very close to his rich customers. However this is not the only clue of ratsism in this text. Everyone is treating the beggar depreciatively. The main purpose of the writer is the cessation of this phenomenon.

-What do you believe for the people's reaction opposite the violent scene in the street? Can you underline some phrases that characterize this reaction?

-People around the violent scene, didn't help the poor beggar, maybe because they were afraid for their own safety or because they wanted to see some blood. A phrase in the text which describes their indifference is the following: "They watched pathetically and did nothing, as though it were a matter of principle not to miss the free show. Only one little toddler, in his father's arms, punched the air imitating the thug's movements."

-Even if the beggar didn't want to be known to the police, do you believe that he hoped for humans' mercy? Where can we see it?

-Although he needed help immediately, the beggar didn't want anyone to call for the police or an ambulance. We can prove this fact by the following expression: "He didn't want to give any opportunity to some belated do-gooder to call for the police or an ambulance." He didn't wish any kind of mercy, because this could out him into big troubles with the police.

-Which could be his feelings when he stayed alone and tried to take care of his wounds?

-First of all, the beggar must have been released, due to the fact that no-one had tried to call for the police. However, I believe that he may have been only a bit disappointed that the blood-thirsty citizens around him didn't care for him at all and just left him bleeding helpless in the street when the "free show" finished.

-Can we see the status quo of the society's illegality? Can you refer these cases?

-In this text we can obviously see the status quo of the society's illegality, mainly in two scenes. The first one is the part where the beggar is tortured by the men in front of people's very eyes and the second one is the scene where we understand that the shop owner provides clean clothes to the beggar in exchange of money. Illegality is one more major matter that the writer wishes to cauterize via this book.

-The owner of the small shop expressed negative comments for the political system for the immigrants, but does he see the personal responsibility of each citizen in his country?

-After expressing those very insulting comments for the political system for the immigrants, the small shop owner doesn't recognise the personal responsibility of each citizen in his country. Maybe this happens because he doesn't want to include himself in the responsible for this terrible situation. He just puts the blame on the immigrants without considering the real factors.

-Which is your opinion about Milena(beggar's wife)?How do you believe she feels for her life, for her husband?

-There is no doubt that Milena was miserable, because she couldn't exercise her occupation as a French teacher. She was doing a more humiliating job in Greece, although she deserved more than this. Moreover, she was dissatisfied with her husband's work but she couldn't make him change his mind.

-For what reason and how the Greek man became a foreign beggar in his country?

-Begging was something he came up with by chance, more as a joke. On the day when the last door had been shut in his face, he angrily grabbed hold of a piece of cardboard and wrote on it: "I'm a Serbo-Bosnian and I'm hungry." Then he hung it on a string around his neck and

sat down on the ground. He wanted to show his fellow Greeks how one of their own kind ends up as a Serbo-Bosnian in his own country. He thought that in this way he was shaming them and punishing himself. He was racking his brains trying to find a solution to his work problem when he heard the jingling at his feet. He leaned forward and saw the hundred-drachma coin. He looked around to see whether anyone was watching and then pocketed it. Before long there was another hundred drachmas, a bill this time. And he soon came to a very simple conclusion: if you were Greek and you were begging, you were a junkie. If you were from a Balkan country and you were begging, you were an inferior being, who served to confirm the generosity of the average well-stuffed Greek. And so, quite by chance, he discovered the only profession that he was able to practice: professional Serbo-Bosnian mendicant.

-Which is your opinion about it?

-The Greek man must have been very desperate, since he refused his identity and became a Serbo-Bosnian beggar. His decision is justified, because according to the writer all the doors were shut in his face, so he had no other solution. It must have been very hard for him to take up begging in the streets, pretending to be an immigrant. The unemployment is in a very high level in my country. That's why I am not putting the blaming on him for his decision.

-Do you agree with the phrase: "If you are Greek beg, you are user of drugs? If you are from Balkan and do it, you are a low value person, which confirms the generosity of the middle Greek "accommodated" human".

-Well, it's true that the Greek people are constantly trying to show off and prove to the other countries that they are very generous and openhearted, so they help foreign beggars. That is also the only reason why they don't help at all Greek beggars. They know that they can't take any advantage out of it. To sum up, I am of the opinion that this phrase is absolutely right.

-Can you see any pride in beggar's character?

-Although this man is pretending to be a foreign beggar while he's Greek, so he actually cheats people around him, I liked his quiet and nice character. He is not a mean person, he just what he does only to earn a living and help his family. After all, it's better for everybody that he decided to be a beggar than a common and cruel thief.

-Which is your opinion about the behavior of the tavern's owner and the clients against the beggar?

-The beggar shouldn't have sat exactly near the restaurant, because it was a foregone that some clients wouldn't stand eating, while parallel a poor and hungry beggar is asking for some money. The owner warned him that he would call the police but the beggar just moved a bit further. However, the owner's and the client's behavior wasn't polite. Finally I believe that in this case specifically, both sides were right.

-Is there trust to the state's laws? Are citizens suspicious about everything? Which is their responsibility?

-People today don't respect enough the state laws. They ignore them and they just think that breaking a not very important law is not a big deal. Also, they are always suspicious and they don't really trust anybody around them, because they believe that this is a waste of their time and their money. The problem is that they are very selfish.

-Can you give some elements that show the policeman's Charitos character?

-Charitos is obviously a loyal man who doesn't pay any attention at distinctions between people from different nations and of course he is not a racist. He can't stand exploitation so he behaves to the beggar in an understandable manner. He is a kind man full of virtues.

-The beggar stayed alone for hours, leaving from the police station, begging and thinking. Can you imagine what he perhaps was thinking and what he was feeling all these hours?

-The beggar all those years in his life believed only that Greek people don't help Greek beggars, but suddenly, after this episode everything changed. The policeman was so kind to him, to a foreign beggar. Finally he realized that Greek people aren't so bad and that our society is characterized by justice and not by racism. Everything turned upside down. His whole world was collapsed.

-Can you write your opinion about the story?

-This text had plenty moral lessons to donate, so I liked it very much. The whole concept was very moving and touching and it illustrates and cauterizes many modern society's illnesses.

-How do you feel reading and analyzing it?

-During reading this story I found it very interesting. I was always curious to see what happens next and I was also anxious about the hero's destiny.

-What could be done as everyone could live with dignity and respectful?

-We should be less selfish and care about everybody around us, no matter what his nation or religion is. We are all human, we are all the same. The color or the religion is our special characteristics. After all, it's okay to be different....

-Are you optimistic for the future?

-I am optimistic. If we don't have nice dreams, life is terrible. Being pessimistic doesn't help you and the people you love. There are difficult times but we can pass them and forget them. There is only one way! Dreaming and believing that those dreams can be materialized!!!!

Jane

1. *He was crafty, discourteous and very spoilt.*
2. *He had egoism he wanted to be the Center of the world.*
3. *The beggar didn't react because he knew his social location.*
4. *The child's mother is rude.*
5. *The old lady expressed love for all beggars.*
6. *This show indignation opposite the beggars and the wars.*
7. *He was a professional beggar because he would make money.*
8. *``The law of the street' refers to some bullies who try to exploit the children.*
9. *Yes, all the people exploitation the little children.*
10. *They sow indifference some of they are <<Parakolouthousan ametoxoi, san Naitan xitima arxis>>.*
11. *Yes. We can see that he try to fount another place to stay.*
12. *He feels sad.*
13. *These cases are at Phil's and Victoria's street.*
14. *Yes, he sees the personal responsibility of each citizen in his country.*
15. *Millena feels sad and disappointed for the life.*
16. *The foreign man became beggar of the bad condition in his country.*
17. *In our opinion became a beggar because he wants to take money for his family.*
18. *We don't agree with this phrase but sometimes it's right.*
19. *The owner of the tavern as well as the clients' behavior is awful*
20. *In my opinion this behavior was bad and wrong.*
21. *No, there isn't trust to the state's laws; the citizens are suspicious and responsible.*

22. If I was in his position I would think of the strange life which created in a few days. And the first thought is that you don't know the end of this.
23. I really think that the story is up to date and points out what happen In our everyday life

24 This story was great because it shows the real life.

25 I understood how this beggar feels.

26 If everyone could live with dignity and respectful, the society would be better than now.

27 Yes, we are

Ioannis

- 1- In my opinion the child appears in the story as **spoilt, rude, sly** and has **lack of respect** and **greedy**.
- 2- I believe that the child behaves like this because he wants to show **egoism** to **keep the attention** of the people.
He finds it a way of **entertainment**.
- 3- The beggar didn't react, because he had the knowledge of his **low society standing**.
- 4- I believe that child's mother behaves **rudely** and **egoistically** as her son.
- 5- The old lady expressed **kindness, good behavior, respect** to **beggars** and **love** for **all the people**.
- 6- Telling this phrase woman showed **ratsism, irony** and **indignation** to the country.
- 7- The man didn't want to show who he was, because of his **low society standing**.
- 8- The law of the street was based to some **barbarous people** who **threatened** some **children**.
- 9- In the story there is ratsism and exploitation which appears to the **awful behavior** of **barbarous people** and the **lack of respectful** of **the children**.
- 10- The people who were there showed indifference because they were strange to see what happened. They didn't give importance to the inclusion but in the spectacular.
Some phrases are:
- *Parakolouthousan ametoxoi*
  - *San na htan zitima...xaneis to dorean theama...*
- 11- In my opinion the beggar hoped in humans' mercy. It appears in his **moving**. He hoped that in a place he would find the **real love** and the **real mercy**.
- 12- He may feel **sad, desperate, rejected, unfaired** but I believe he deep hoped to humans' **mercy**.
- 13- In the text there are cases which show illegality, A case is in Victoria's street where the **barbarous people** traded on some **children illegally**. Another case in Phil's street where was a shop whose boss get in **bombs drinks illegally**.
- 14- The owner of the small shop although expressed **negative commends** for the political systems of the immigrants he see the **personal responsibility** of each **citizen** in his **country**.
- 15- Milena feels **sad** and **desperate** for her and her husband. She also believes that she fells **inequity** from **the life**.
- 16- The foreign man became a beggar in his country because of the **bad conditions (no money, no food...)**, so, as becoming a beggar he **tried to win** them.
- 17- My opinion is that to become a **beggar** is a **wrong choice**. By doing this <<job>> he feels **miserable, weak** and **defenseless**.
- 18- I **don't agree** with this phrase in this **situation**. But sometimes is **right**.
- 19- He has so much **egoism**, so he has **negative pride**.
- 20- I **don't agree** with this behavior, because it's **bad behavior** and shows **ratsism**.
- 21- I **am against** to trust and to the state's law because I believe that the people must be **responsible** to their **work** and to **themselves**.
- 22- Policeman Charitos was a **good man**, who wanted **help** the **beggar**, because he **wasn't ratsist**.

- 23- He was thinking the **kindness** and the **goodness** of the police officer and the **respect** he showed to the **beggar**. He was feeling **a bit sad** and **happy** he **didn't go** to the **prison**...
- 24- I believe that this story is **touching** and **moving**, because it's showing the **respect** or the **rejection** to the people with **low society standing**.
- 25- I feel **interesting** when I analyze it and **happy** and **relieved** when I read it.
- 26- If everyone showed **respect** to **low standing society people**, everything **would be better**.
- 27- I am not sure! Why? Is there any case? Maybe...

Kritos

- 1 - The behavior of the child was unacceptable. We can see foxiness, rudeness, no respect and unconcern.
- 2 - The child behaves in this way because he wants to be special.
- 3 - No, he didn't react but he picked the can and nearest coins.
- 4 - The woman reacts with unconcern for the behavior of her child
- 5 - The old woman showed respect toward the beggar.
- 6 - This phrase shows racialism.
- 7 - From experience he had learnt that a good beggar shouldn't pay the attention and should show neither healthy nor sick.
- 8 - The law of the road is based on the violence.
- 9 - There is a reference for the trade of the strength less in the history. We can see it when the haberdasher threatened the beggar and he took his money and when he mentions that the employers' builders give job to strangers without securing them.
- 10 - Spectators didn't react. They were only looking without joining in. a characteristically sentence which shows that is: 'they were attending without reacting.
- 11 - Yes, he was wishing that the policeman would understand because he says that he doesn't have papers and he declare political immigrant.
- 12 - He is determinated to continue being beggar because he believes that maybe this is the only choice he has.
- 13 - They are professionalists who are moving in the area of the commercialism and believe that the illegality is crafting. We can see that to the haberdasher and to the Tavernier who had installed tables in the park without permission.
- 14 - No, they blame the state for the emigrational problem.
- 15 - Milena feels disappointed from the decision of her house band to be beggar.
- 16 - Because he doesn't found a job like a Greek as the Greek employers prefer immigrants as they don't secure them.
- 17 - All we have the same rights and we must not trade people who need a job.
- 18 - No, I don't agree because I believe that a Greek who begs is a person who needs help. Also strangers who beg need help.
- 19 - His pride is negative and shows egoism.
- 20 - He looked half towards stranger immigrants and generally strength less
- 21 - It doesn't exist confidence to laws and people feel that they aren't enough secured.
- 22 - He is an honest person who tries to face up a condition with the same way and he seems not to accept the illegality.
- 24 - I liked very much the story and I believe that the author gave us a picture of the daily life which we see it every day on the roads.

- 25 - I believe that we should realize that a country will slowly become multinational and we must learn to accept the strangers like Greek.
- 26 - We should respect each other and think that everyone must have the same rights.
- 27 - Yes, I'm optimistic for the future because I believe that by the time people will learn to live in harmony.

Maria

- 1) *I have to point out that the kid is rude opposite the beggar as well as very spoilt. He has no view for the real, hard life and he has no respect to the poor human. He is also sly, greedy and indifferent.*
- 2) *The child behaves like this because he is egoism, he wants to show his social standing and he is bored so he wants to entertain his self.*
- 3) *The beggar didn't react to this behaviour because he knows about his social standing.*
- 4) *Child's mother is indifferent and she had to have reacted to her son's behaviour but he is as rude as him.*
- 5) *The old lady showed respect, kindness, care for the other human beings but she also shows her opinion about the immigrants and indignation for their establishing everywhere-in the middle of the road.*
- 6) *She shows indignation opposite the beggars and the wars and she is trying to point out that our destiny is depended on wars and immigrants and she shows us that she is a little racist.*
- 7) *The man had taken a decision: he would make money as a beggar. He could accept his position as well as his poverty and he wanted to make his self be used as a professional beggar besides he had no other choice.*
- 8) *"The law of the street" is based on some bullies who try to exploit some children and by this way make them make money for them. That's really and truly barbarous.*
- 9) *There is clear racism and exploitation in the story and that's one of the saddest parts in it. We can see it in the story: the exploitation of the poor kids, the exploitation of the beggar, the barbarous shop owner's and bullies' behavior opposite the beggar...*
- 10) *The indifference of the people during watching what happen is socking. We can see an indifferent father who is watching his little son to imitate the moves of the bully who is hitting the beggar. We can see indifference like this at the text where we can read:
"Παρακολουθούσαν αμέτοχοι, σαν να ήταν ζήτημα αρχής να μη χάνεις το δωρεάν θέαμα."*
- 11) *The beggar didn't want to be helped by anyone although he always hopes for a help by anybody. We can see it where it is read:"Δεν ήθελε ν' αψησεί Περιθώρια σε κάποιον εκ των υστέρων φιλόανθρωπο για αστυνομίες και ασθενοφόρα."*
- 12) *First of all, he might felt really lonely and with no help. But he would always hope for a human's mercy.*

- 13) In the text we can see illegality in some cases for example: at Phil's street, where the boss of a shop get in bomb drinks illegally and in Victoria's street where the bullies trade on some children.
- 14) Although the owner of the small shop expressed negative comments for the political system for the immigrants, he sees the personal responsibility of each citizen in his country.
- 15) Milena feels sad, desperate and really disappointed. She also believes that the life has done her an injustice and she has no hope for a better life and future.
- 16) The foreign man became a beggar because of the bad conditions which their destiny had given them. He had to do it because he had economical problems in his country.
- 17) In my opinion, becoming a beggar is something silly especially if you have possibilities to follow another "job"-like Vassilis had. I think that he was afraid of something else or he thought he couldn't keep up with doing something more difficult.
- 18) Well, that's a difficult choice-if I agree or not- because in some situations are right but in other not. In this choice, and generally nowadays, I think that Greek or foreign there is no difference because all over the world everybody feels awful about a beggar- if he is from the same nationality or not.
- 19) I can see pride, but a negative pride... He is really egoistic and he doesn't accept human's benefaction because he is underprivileged of the life and he doesn't want help of it.
- 20) The tavern's owner's as well as the clients' behavior was truly incorrect... Have they ever thought of whether they were at the same situation? ...who knows...?
- 21) No, no, no, there is no trust to the state's laws... And the citizens are suspicious and they are the cause of what happens nowadays. Therefore, their responsibility is that the world is made of how we made it... And that's all... Everyone understands...
- 22) Policeman Charitos knows everything about the sociality and the needs of a beggar, so he did what he had to do and he exactly knows what to do in these cases. Certainly, he is a good man who wants to help Vassilis by his way.
- 23) Well, it is a really difficult question but I will answer by saying that I am at his situation... Well, if I were him, I would think of my complicated life... That's a little "funny"... Good men, bad men, a destroyed sociality, no care, no respect and he would feel relieved of this awful day which ends...
- 24) This story is a story which tells us: "Open your eyes and see what happens nowadays..." ... Generally, it's moving and the writer knows what wrote.
- 25) When I analyze this story, I feel sad from our sociality and the way that we keep up with our problems nowadays. Ok, I know that it's what I am always trying to point out but that's how I feel and what I know... Well, that's a really "clever" story and really moving as well as interesting.
- 26) There is no other answer at the question: » what could be done as everyone could live with dignity and respectfully": Of course everything would be better!!!

27) *Well, I never was optimistic and especially for the future because we know that the world has to keep up with a lot of problems which the people don't really care about...But who know? Sometimes I am optimistic, sometimes no...*

Sissy

1-*As I can understand from the story this child was sly, rude, he doesn't respect the adults, he is indifferent and greedy.*

2- *In my opinion the only reason that the child behaves like this is to show egoism, to keep the attention and of course to play and laugh.*

3- *The beggar didn't react, because he knew his social standing.*

4- *Child's mother was indifferent and rude like her son.*

5- *She showed kindness, she felt for him sad for all these behaviors. Also she expressed her opinion about immigrants.*

6- *With this phrase the woman showed racism and anger opposite the country.*

7- *The man didn't want to show who he was, because he knew that he was down.*

8- *The law of the street was based on some bullies who traded on some children.*

9- *In the story there is racism and exploitation of weak people which appears with the bullies and the exploitation on the children.*

10- *The people who were there reacted with indifference, because all of them gathered there by seeing what happening. Some phrases in the text that show this indifference are ''*

Parakolouthousan ametoxoi, san nah tan zitima arxis na min xaneis to dorean theama ...etc...

11- *Of course man hoped for humans' mercy this can be shown in his tries to find another place to stay and in his reactions, (he did not react).*

12- *In my opinion his feeling might be: sad, he maybe hoped deep in his heart these people to show mercy, he also thought that this attitude was unfair. The man might think that this attitude shows disregard for immigrants.*

13- *In the text the cases that I can refer for the status quo of the society's illegality appear there at Phil's street where there was a shop whose boss got in bombs drinks illegally. Another place in the text was at Victoria's square where the bullies traded on some children illegally.*

14- *The owner of the small shop although expressed negative comments for the political systems of the immigrants he sees the personal responsibility of each citizen in his country.*

15- *Milena feels heart-stricken for her life and her husband's one. She feels inequity from life.*

16- *The foreign man became a beggar in his country because of the bad conditions in his country (does not have money, food, clothes e.t.c.) and he tries to win them.*

17- *My opinion is that it was wrong to become a beggar because it had opportunities to do something else. By doing this << job >> he becomes weak and defenceless.*

18- *I do not agree with this phrase, but it is not wrong sometimes...*

In this specific situation I do not agree.

19- *No, he has much egoism, so he has negative pride.*

20- *This behavior of the tavern's owner and the clients against the beggar was a graceless, incorrect behavior.*

21- *There is not any trust to the state's law. Citizens are and are not suspicious about everything. Their responsibility is on their work and on themselves.*

22- *Policeman Charitos came upon them the same. He was well intentioned.*

23- *Maybe he was thinking that the police officer was a kind, polite man and that all the other people that he had met were bad ones. His feeling would be a bit sad and happiness for not going to prison...*

24- *This story was fantastic, a bit unfair for immigrants but at the end, some things changed.*

25- *I felt interesting and exciting by analyzing and I feel perfect when I am reading it.!*

26- *If everyone could live with dignity and respectful everything will change from bad to good.*

27- *I am not sure! Maybe yes and maybe no! Who knows?*

Sokratis

Kid behaved rudely to the beggar and that's why he is a spoilt rich boy who can't understand the meaning of hard life.

Because he is spoilt bump and he wants to show his social standing opposite the beggar.

The beggar didn't react to this behavior because he has dignity even as a beggar.

Child's mother is indifferent and behaves like nothing happened

The old sweetheart lady reacted with respect and kindness for the beggar and she also shows her opinion about the immigrants and for their hard and foreign life in a new place.

She also shows kindness but a bit of indignation opposite the beggars and she is trying to point out that our destiny is depended on wars and immigrants and we can understand some spots of racism.

The man had taken the difficult decision to continue his life as a beggar to make money because he had no other options.

"The law of the street" refers to some "bullies" who try to make money by harassing and cheating children.

We can point out a social racism in the story and this is like an enactment of our every day life. The exploitation of the poor kids and of the beggar and bullies' behavior is some examples of it.

The inconsiderateness of the people who was in front of the fact is socking. And we can see it from a father who his son to imitate the moves of the bullies.

The beggar didn't want to be helped by anyone because his pride is higher than his reality.

The poor man felt really lonely and helpless. But he is always here in the streets waiting for mercy.

The owner of the small shop complained about the political system by expressing negative comments for it and for the immigrants. Also he points the personal responsibility of each citizen in his country.

Milena feels sad. She also believes that the life has done her an injustice and she has no hope for a better life now and in the future.

The known man became a beggar because of his bad luck his destiny had given him. Another reason for becoming a beggar was his economical probs.

In my opinion, becoming a beggar is a bit strange but if you don't have the chance to find a job or something like that there is no way .

Sometimes you don't know what to believe. You must take difficult and strange choice. In this choice, and generally nowadays, I think that there is no difference of nationality when you are a beggar because whatever you are everyone hates you.

Pride is shining from him but he passes some limits... His egoism is really strong and he doesn't want help from anyone

The owner of the tavern as well as the clients' behavior is awful.

Laws break every day by the citizens. And I think that they are responsible for what have happened.

Policeman Charitos knows everything about the personal rights so he reacted with the way he should.

If I was in his position I would think of the strange life which created in a few days. And the first thought is that you don't know the end of this.

I really think that the story is up to date and points out what happen in our every day life

I have this story read about 6-7 times and I feel can understand, much more the real life.

What could be done as everyone could live with dignity and respectful?": You know the right answer.

Well I am optimistic because I believe that our new generation can change things to better!

EVERYONE CAN IF HE WANTS TO!!!!

Vassia

1. In my opinion this child is very rude, greedy, spoilt, he has no respect to the poor man and he is indifferent!!!
2. In my opinion the only reason that the child behaves like this is to show egoism, to keep the attention and of course to play and laugh!!!
3. The beggar didn't react because he knows about his social standing!!!
4. Oh!!! She is very indifferent, bad, rude and of course egoist like as her son!!!!
5. The old lady showed her opinion; she showed respect to the beggar, agnates!!!!
6. There aren't laws about racisms!!!
7. NO!!!! He seems like as a beggar!!!
8. There a lot of bad, rachitic people!!!
9. Yeah there are!!!! It appears in the story with the bad behavior in the children!!!
10. INDIFFERENT
11. , he might felt really lonely and with no help. But he would always hope for a human's mercy!!
12. He may feel sad, desperate, rejected, unfired but I believe he deep hope to humans' thanks!!!
13. In the text the cases that I can refer for the status quo of the society's illegality appear there at Phil's street where there was a shop whose boss gets in bombs drinks illegally.
14. YES!!!!
15. Disappointed!!!! Very much disappointed!!!
16. Because this man hasn't got work, money, clothes, food!!! And he tries alive!!!
17. In my opinion I found it very racism!!!! And if we don't find work, clothes, food etc in our country then where found them??????????
18. I don't agree!!!!!!
19. No I can see egoism!!!!
- 20.- *This behavior of the tavern's owner and the clients against the beggar was a graceless, incorrect behavior*
21. NO,YES,NO
22. Good professional!!!
23. He thinking that he has fell very down!!!!
24. In my opinion is very positive but I believe that is a bit too much.
25. I feel sad and I see the foreign people with an other eye
26. equality
27. Maybe yes or no.....who knows???

Christina

1. *He was rude, disrespectful and indifferent.*
2. *He had egoism and he wanted to be the "centre of the world".*
3. *He knew his social location.*
4. *She was rude, indifferent and he had brought up badly her child.*
5. *She said for the immigrants, she had reverence, she wasn't racist and she had meaning of her fellow-human being.*
6. *This show indignation opposite the immigrants and a little reverence.*
7. *He was professional emigrant.*
8. *On the fearless men.*
9. *Yes, with the beating, they chase away him.*
10. *They show indifference. Some phrases of they are : "Parakolouthousan ametoxoi, san na itan zitima..."*
11. *Yes, and we can see then that he try to find another place to stay.*

12. *He may felt sad and desperate.*
13. *There was offence. These cases are at Phil's and Victoria's street.*
14. *Yes, he sees the personal responsibility of each citizen in his country.*
15. *He feels sad and disappointed.*
16. *Because of the bad condition in his country.*
17. *I think that he must not be a beggar because if he hadn't done this he could live better.*
18. *I do not agree with this phrase but sometimes it is right.*
19. *He has negative pride.*
20. *In my opinion this behavior was bad and wrong.*
21. *No, there isn't trust to the state's laws; the citizens are suspicious and responsible.*
22. *He wasn't racist.*
23. *He was feeling a little happy because the police was good and he didn't go to the prison.*
24. *This story was nice because it shows the real life.*
25. *I understood how this beggar feels.*
26. *If everyone could live with dignity and respectful, the society would be better than now.*
27. *Yes, I am.*

The memories of our excursion to Athens and the Italian Institute

7-5-09

"In 7-5-09 some children of the team and teacher went to Athens!!

We saw many beautiful places and had a really great time with many jokes and recreation.

The story "green card", was developed in Athens. So we decided to go to Athens as to visit the Italian Institute, to find the places that are referred in the story, to see the center of Athens, to move with the metro and learn about the most important buildings and roads.

In Italian Institute welcomed us and guided in the building and to a nice exposition for 50 years of moda italiana!!

The Director of the Institute Mrs Melita Palestini guided us in the building and in the exposition.

We saw clothes from famous designers like Armani, L. Biagiotti, R. Cavalli, G. Ferre, S. Ferragamo, Lancetti, Max Mara, Moschino, Trussardi, Versace, Fendi etc, also we saw a classroom and the library where there are 30.000 books.

Walking in Panepistimiou Street we passed from the Library, the University and the Academy, Monastiraki, Plaka, Akropolis, Thesseio!!

Some students' impressions

Eleni

In 7-5-09 some children, some parents and our teacher Ioulia Gkika went to Athens!! We saw many beautiful places and we had a really great time with many jokes and recreation.

Lianokladi's Station

We arrived at Lianokladi's Station at 6:30 in the morning. My feelings were very beautiful!!!! I had too mortal fear :>)

Larissa's Station

Larissa's Station was very big with many people!!!! We were ready to start our excursion!!!

Italian Institute

First we went in Italian Institute!!!

There was unbelievable. There were some beautiful things to see. We saw the classrooms, we met the headmaster of this Institute and we visit their Library with 30.000 books!!!!

An other things that impress me were the big collection of clothes by famous designers like Armani, Versatse, Moscino etc.

PHOTOS FROM ITALIAN INSTITUTE

Omonoia

We walked at Omonoia's roads with happiness. It was a big square with my people.

Panepistmiou road/ El. Venizelou road

At Panepistmiou road and El. Venizelou road there were some buildings like the Athens University, a Library and the Academy.

Sintagma

Sintagma was very impressive!!!

We saw the parliament and the solders!!!!

A man gave us some wheat in order to feed some little pigeons.

Thiseio

At Thiseio was very beautiful!!

From there we could see the Acropolis and all the Athens!!! We also drunk coffee and saw a carriage!!!!

Plaka

In Plaka we sat to eat something after all this strain☺

Monastiraki

At Monastiraki was incredible!!!

We bought some souvenirs from some 'black seller'.

Ermou

I like a looooot Ermou!!!!

Every time I go to Athens I visit Ermou.

It is a long road with many stores with clothes and shoes!!

Larissa's Station

Unfortunately we return back.....

Now we are at Larissa's Station☺

What I won from this trip???

With this trip I meet new places and new people.

It was a great experience!!!

I want to go a same excursion!!!!

Ioannis C.

- In Lianokladi's Railway Station I was curious and very happy because of this perfect excursion. The same feeling had my classmates, who were waiting the start of the travel...
- When I arrived in Larissa's Railway Station in Athens, where I hadn't been before, I was surprised, because it was very big and impressive.
- In Italian Institute I was very surprised and impressed. I saw very beautiful Italian clothes designed from Italian famous designers. The directress of the Institute also showed us the classrooms, where people of all ages learn Italian. All the people in the Institute were very kind and very hospitable.
- Omonia was a crowded and very big square of Athens and it was usual. The main reason that I don't like very much was that in every corner of this square I saw beggars. That was very miserable.
- The first shop I met in the Way of Panepistimio, was the Metropolis's Disc Club. Later, I saw three important buildings, the Library, the University and the Academy. These were big and impressive buildings. There were different decorated!
- In Syntagma I was excited, when I saw a crowd of pigeons waiting to feed them. I feed some of them with my classmates, I also saw the traditional Greek men to pace to take the numbness out. It was excellent!
- In Thisseio, we went to a café to drink a cold drink. We saw a summery cinema. There I'd like to watch a play, but I hadn't time☹. I'd like it very much!
- In Plaka, we walk in a street and saw some great places. There we ate in a traditional tavern. I liked there very much!
- In Monastiraki I had a great time! There was a crowded market with traditional taverns and little shops. It was one of Athens places that I liked there very much!
- Ermou was a way with very big and impressive shops with expensive products. I didn't purchase anything, but I was impressed!
- When we arrived in Larissa's Railway Station, I realized that our excursion had ended. When the train arrived we got on and started our travel for Lianokladi...

From this travel I gained great experiences and memories. It was an unforgettable excursion!

Kritos

First of all, when we got in the train I didn't feel sad because it wasn't a very long trip. Contrary, I felt happy that I would meet an Unforgettable experience. After many hours traveling, we finally arrived in the Athens.

It was a big place with lot of people.

After that we continued in the Italian institute where we had a beautiful experience as we had the opportunity to see the dresses of many famous actors. We went at the Panepistimiou Street and we were amused from the beautiful architecture of the buildings.

Then we went in Sydagma where we saw a enormous beautiful building with the evzones. Then we took the underground and we went in Monastiraki where we bought a lot of things and we ate a delicious launch. Then we proceed in Ermou where we saw a lot of shops but we didn't buy anything because it was very expensive.

Finally, we went in the train station where we were exhausted after this long trip. On the other hand I can't tell that we didn't enjoy it as it was the most beautiful experience.

I think, that I won many things from this trip, such as a beautiful experience and a very big sympathy for Athens.

Maria and Christina

-In Lianokladi's Station we were very happy because of our trip in Athens. All of our classmates had the same feeling and we were all very excited!!!

-In Larisa's Station we were all very very very happy because we had arrived in our destination... This station was very big and crowded...

-In Italian Institute we saw an explosion of Italian clothes and the best brands like Armani, Versatse etc... The headmaster also showed us around the Institute and we got very impressed!!! In the institute there was a library with a lot of books.

-Omonoia's square was a very big square with a lot of people and we enjoyed walking there.

-At Panepistmiou road there were three very important and great buildings: Athens's academy, a Library and the University...

-We liked our walk in Sidagma!!! We love this area!!! We fed some pigeons, we saw the parliament and the charge of the guards...Sidagma is a very tourist area in Athens!

-At Thiseio was very impressive!!! From there we could see the whole Athens and the Acropolis...We also had a drink there.

-In Plaka we sat to eat at a traditional Greek tavern...Plaka is a very nice street with a lot of shops and people...

-We all liked our walk in Monastiraki because it is a very tourist place with a lot of people and different shops as well as taverns...

-In Ermou there are a lot of expensive shops with jewellery and clothes...We love Ermou!!! I visit this place every time I go to Athens!!! Everyone do it ☺

-When we returned back at Larissa's Station we were very sad and tired☹...We liked very very very this trip and we sure would like to do it again!!!

From this trip we gained a lot...First of all we had a great experience, we saw great buildings, streets and things and we learnt new things... Of course, we would like to do it again!!! ☺

Sissy

On Thursday 7-5-09 some children of the school went on an excursion to Athens...

We had fun by visiting lots of monuments there!

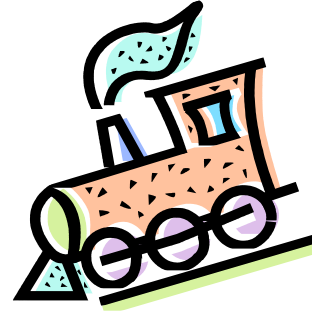
Firstly we began our excursion at about 6:30p.m.

We got to Lianokladi's station where we left from...

We traveled by the train 2hours and then we arrived at Larissa's station, in Athens.

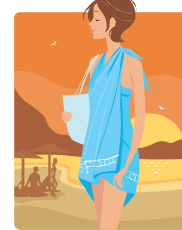
Description of the stations

Lianokladi's station was a very nice "sight" **BUT:**
Larissa's station was better than Lianokladi's one.
Larissa's station was bigger, more beautiful and more confident ...

Italian institute

When we arrived to Athens we went to, first of all, to the Italian institute ...
It was fantastic they offered us "breakfast" and then the manageress guided us to the institute by showing some beautiful, modern and "rebellious" dresses designed by well-known designers like Armani, Versace, Gucci, Fredi, Moschino e.t.c.

OMONIA

The most multitudinous city.

It didn't like it so much, because I don't like places with lots of people...

Panepistimiou Street /El.Beniselou

The university was the most beautiful sight seen I have ever met. Also the LIBRARY was the first building in the row. It was fascinating too. ACADEMIA was the last one it was good, too.

SINTAGMA

The most exciting place there was the house of Greeks. The most interesting time was guards changes seat. There we met a person who gave to some of us seed to feed the doves.

thisio

It was really nice. We met and lots of immigrants. We sat to a café to drink something and we really enjoyed it...!!!

Plaka

A nice place ... Really nice!!! We eat there xxxxxx!!

Monastiraki

Fantastic place ... There were lots of people, lots of shops...

When we went there I was very happy because I'd have the chance to buy something.

Ermou

Lots of people again and there! Lots of shops and generally all were nice!!

Photo gallery

What did I win from this trip?

I learned many things. It was an experience; it was a chance that it won't give to me again with this people!!

Sokratis

One DAY in ATHENS

Everything started at 6:45 in the morning when everyone got into the train to depart for the big trip to Athens. The sun was rising slowly. We all had a sleepy look but at the same time we were so excited about the trip to the biggest city of Greece, Athens.

Before our arrival to the railway station of Athens we stopped too many other stations like **Bralos, Inoi, Thiva, Acharnes** etc.

When we, finally, arrived at Athens, I and my friends were so excited, not only from the enormous and beautiful city but from the much traffic and the anxious people! We got off the train and went to the Italian Institute where we had the chance to admire dresses and jewellery from many globally famous designers like Giorgio Armani, Dolce & Cabana, Gucci etc.

After that we went to the **Panepistimiou** Street or "the home o classical architecture" were the University is placed. Then we went to Syntagma where a building for politicians is placed with the evzones being the great guards outside of it.

When we left Syntagma, it was Thyseio's turn where we had the opportunity to admire the view of Athens from a big height and we, also, stopped at a café for a break. After Thyseio we went to Plaka where we had our launch at a great traditional tavern. Then we took a look around Monastiraki to buy souvenirs, clothes or everything else we wanted. The last place to visit was Ermou the street with the most famous and biggest shops.

Unfortunately we had to come back to Lianokladi so we took the train from the Athen's railway station and at about 9 o'clock at night we arrived!

What I gained from this Trip???

From this trip I gained a lot of information about Italy's culture and I also I had the chance to admire the good things of Athens

